

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΑΔΑΣ

Ξενισθέντων ἐπὶ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ἐς τὸ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἐλθεῖς παρασθὼν εἰς τὴν γὰρ τὴν ἐπεὶ δημοσίως καὶ ἐπὶ τοῦ Οἰκουμένου Παντοφάρου Κωνσταντινουπόλεως, ἐς ἀνάγνωστος ἐρίστων καὶ ἐρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

ΣΤΗΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΑΗΡΩΤΕΑ

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἑβδομῆς δραχμ. 75. Ἐξέμνητος δρ. 40. Τρίμηνος δρ. 22.
ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Αἰγύπτου γράσις διατιμ. 50.— Ἀμερικῆς δολλάρια 4.— Ἀγγλίας καὶ ἄλλων ἐν γένει τῶν ἄλλων Κρατῶν σελλίνια 10.
Ἐξέμνητοι καὶ Τρίμηνοι ἀναλόγως.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΑΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΑΡΥΤΗΣ — ΕΚΔΟΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρομαὶ ἀρχίζουσιν τὴν 1ην οἰουμένης μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ἘΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὅδὸς Πέριπλου ἀριθ. 38, παρὰ τὸν Βασιλικόν

Περίοδος Β'.—Τόμος 32ος

Ἐν Ἀθήναις, 7 Νοεμβρίου 1923

Ἔτος 47ον—Ἀριθ. 49

ΙΣΤΟΡΙΑ ΜΙΑΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ

ΤΟ ΔΕΛΦΙΝΑΚΙ

[Μυθιστόρημα τοῦ Δοξαγοῦ DAN RIT]

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΓ'. (Συνέχεια)

Ὁ στρατηγὸς Νεγκριέ τ' ἄκουσε καὶ πλησίασε. Ἦταν κατὰ χλωμός.

— Σιωπὴ! φώναξε.

Ἡ φωνὴ του εἶχε μιὰ παράξενη τρομύλα. Παρευθὺς ἐγίνε σιωπὴ καὶ οἱ ἄνδρες ἀνορθώθησαν καὶ τὸν ἀτένισαν μὲ σεβασμό.

Μύγα νὰ πετοῦσε, θ' ἀκουγόταν.

— Στρατιῶτες! ἐξακολούθησε ὁ στρατηγός, ἡ φωνὴ τῶν ἀνωτέρων σας πρέπει νὰ νῆαι ἐδῶ ὁ μόνος δδηγός σας! Σὲ τέτοιες ὥρες χρωστάτε νὰ δείχνετε τὴν πειθαρχία σας, γιὰ νὰ μὴν πηγαίνει χαμένη καὶ ἡ ἀνδρεία... Ἐμπρός! Ἡ ταξιαρχία πρέπει νὰ γυρίσῃ στὸ Ντιγκ-Ντάγκ!

Οἱ στρατιῶτες ἀμίλητοι ἄρχισαν νὰ βαδίζουν σταθερά, μὲ τόση συγκίνηση καὶ ὑποταγή, ὥστε κρατοῦσαν τὰ σπαθιά τους καὶ τὰ παγούρια τους, γιὰ νὰ μὴν κάνουν κρότο.

Τὴν ἄλλη μέρα, ὁ στρατὸς ἦταν στὸ Λάγκ-Σόν καὶ μὲ τὴν ἐνισχύσεις ποὺ εἶχαν φτάσει, ἡ δύναμή του ἔφτασε σὲ τρεῖς χιλιάδες ἄνδρες. Ἐπωφελήθηκαν ἀπ' τὴν ἡσυχία τῆς 26, γιὰ νὰ στείλουν ἔλους τοὺς τραυματίες στὸ Τσοῦ, καὶ στὴς 27 τὸ στράτευμα ἀνασχηματίστηκε.

Στὴς 28, οἱ Κινέζοι χτύπησαν πάλι. Ἡ παράταξή τους εἶχε σχῆμα Λ, μὰ ὅχι ἀνάποδα, μὲ τὴν αἰχμὴ ἐμπρός, ἀλλὰ μὲ τοὺς δύο κλάδους ἀνοιχτοὺς πρὸς τὸ

Λάγκ-Σόν, γιὰ νὰ τὸ περάσουν καὶ νὰ κλείσουν ὕστερα ἀπὸ πίσω του.

Ὅλη τὴν ἡμέρα, οἱ Γάλλοι κράτησαν ἄμυνα πρώτης γραμμῆς. Χιλιάδες Κινέζοι θερίστηκαν ἀπ' τὰ μυδραλλιοβόλα καὶ ἡ μέρα αὐτὴ φαινόταν πῶς θ' ἀποζημιῶνε τοὺς Γάλλους γιὰ τὴν καταστροφὴ τῆς 24, ὅταν, στὴς τρεῖς τ' ἀπόγευμα, ὁ στρατηγὸς Νεγκριέ, ποὺ δὲ συνείθιζε νὰ φυλάγεται ὅσο ἔπρεπε, πληγώθηκε ἀπὸ μιὰ σφαῖρα στὸ στήθος.

Εὐτυχῶς ἡ πληγὴ δὲν ἦταν σοβαρὴ ἢ σφαῖρα χτύπησ' ἓνα πέτσινο σημεῖο-ματῆριο καὶ ἔχασε τὴ δύναμή της. Μὰ ὁ στρατηγὸς ἦταν ἡ μόνη ἡθικὴ ἐνίσχυση τοῦ στρατοῦ καὶ, πληγωμένος ἀκόμα, διατήρησε τὴν ἀρχηγία.

Ἀφοῦ κενώθηκε τὸ Λάγκ-Σόν, ἡ ταξιαρχία υποχωροῦσε διαδοχικὰ πρὸς τὸ Θάν-Μοί, τὸ Ντόγκ-Σοῦ καὶ πρὸς τὸ Τσοῦ καὶ τὸ Κέπ.

Ἐκεῖ τὴν ἀπάντησαν οἱ στρατηγοὶ

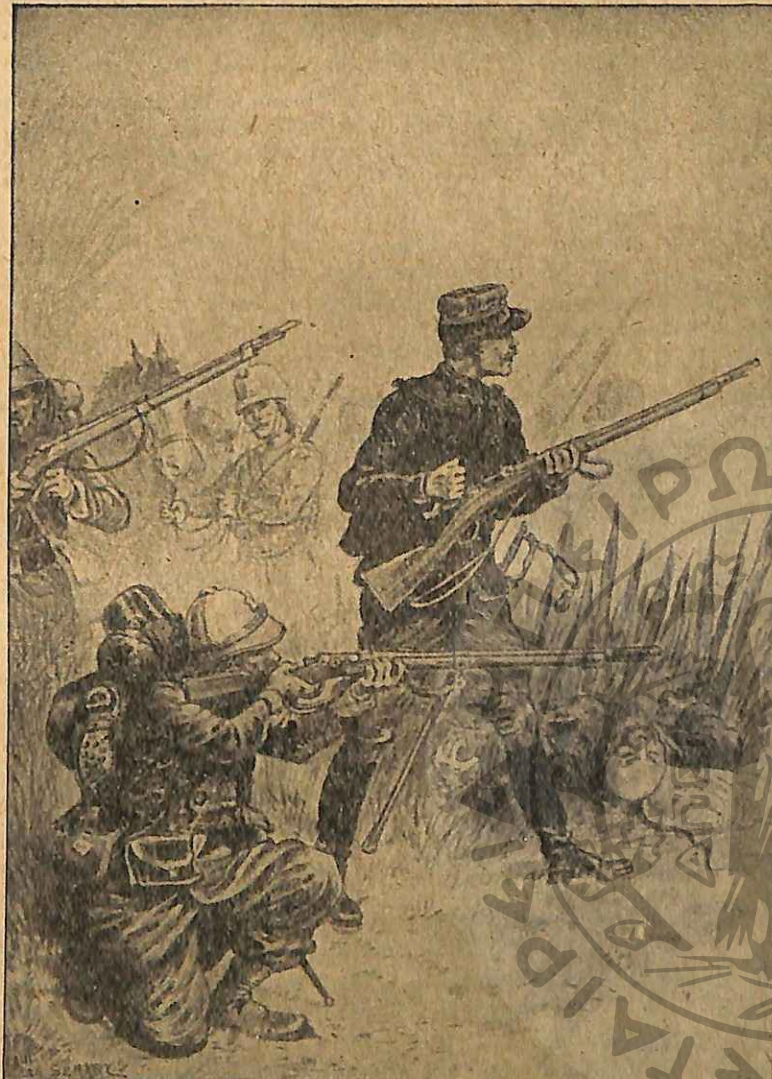
Μπριέρ-Ντελλ καὶ Γκαδα-νινέλλι, ποὺ τοὺς ἀκουλουθοῦσαν οἱ ἐπικουρίες μὲ πορεῖες βιαστικές.

Ὁ Κουτυριέ εἶχε ἀκολουθήσει τὸ τάγμα ὅπου ἀνῆκε ὁ Γιώργος Καρδινιάκ. Οἱ ἀξιωματικοὶ ἄρχισαν νὰ τὸν στραδοκοιτάζουν, νομίζοντας πῶς εἶχαν νὰ κάνουν μὲ δεύτερο Μπόλ-διν, ποὺ τώρα πῆλ ἤξεραν ὅλοι τὴν ἱστορία του. Μὰ ὁ Γιώργος τὸ ἴδιο βράδυ τὸν παρουσίασε στοὺς συναδέλφους του καὶ στοὺς ἀρχηγούς του καὶ ὁ ζωγράφος μὲ τὸ κέφι του, τὴν εἰλικρινειὰ του καὶ τὸ τάλεντο του, ἀπόκτησε ἀμέσως τὴ γενικὴ συμπάθειαν.

Ὅχι μόνον δὲν εἶχε πιά ν' ἀσχοληθεῖ μὲ τὴν κουζίνα του, ἀλλὰ καὶ τὸν κάλεσαν ἀμέσως στὸ συσσίτιο τοῦ λόχου καὶ ἐτοιμαζόταν νὰ κάμει πολεμικὰ σκίτσα, ὅταν ξαφνικὰ ἤρθε μιὰ εἰδηση τόσο ἀπροσδόκητὴ, ὅσο καὶ ἡ ὑποχώρησις τοῦ Λάγκ-Σόν.

Εἶχε κλείσει εἰρήνη μὲ τὴν Κίνα!

Ἡ Κίνα δήλωσε ξαφνικὰ ὅτι δεχόταν τώρα νὰ ἐφαρμόσει τὴν περίφημη συνθήκη τοῦ Τιέν Τσίν, ποὺ τὴν εἶχε παραδώσει προδοτικὰ στὸ Μπάκ-Λέ.

«Ὁ στρατηγὸς πολεμοῦσε μὲ τὸ τυφέκι...» (Σελ. 379, στ. γ')

Μά κανείς δεν πίστεψε αυτή την είδηση, που ωστόσο ήταν επίσημη απ' το Παρίσι.

Φαίνεται πως το Τσούγκ-Δι-Για-μὲν(1) δὲν ἔμαθε τὰ γεγονότα τοῦ Δάγκ-Σόν, εἶπε ὁ λοχαγὸς Μπός, τὸ βράδυ, στὸ συσσίτιο. Ὅταν τὰ μάθει, θὰ διακόψει τὶς διαπραγματεύσεις καὶ θὰ ξαναρχίσει τὶς ἐχθροπραξίες. Οἱ Κινέζοι ξέρουν τὴ δουλειά τους: κάθε συνθήκη, ποὺ τοὺς στενοχωρεῖ, τὴν σχίζουν σὰν κουρελόχαρτο. Ἀνάγκη λοιπὸν νὰ ἐτοιμαστοῦμε.

Ἐτοιμάστηκαν, αὐτὴ εἶν' ἡ ἀλήθεια. Κι' ὅμως ἡ εἰρήνη εἶχε υπογραφῆ πραγματικά. Ἡ Κίνα εἶχε μάθει τὶς παροδικὲς ἐπιτυχίες τῆς. Μὰ ἔκρινε σωστὸ νὰ μὴν ἐξακολουθήσει ἕναν ἀσκοπο πόλεμο. Τὰ ταμεία τῆς εἶχαν ἀδειάσει κι' ἔφερε καλὰ πὺς ἡ Γαλλία, γιὰ νὰ ἐκδικηθῇ γιὰ τὴν παρασπονδία τῆς, θὰ ἐφάρμοζε τὰ σχέδια τοῦ ναυάρχου Κουρμπέ: θὰ τὴν χτυποῦσε στὴν καρδιά, δηλαδή στὰ περὶχωρα τοῦ Πεκίνου.

Ὅταν βεβαιώθηκαν πὺς εἶχε κλείσει ἡ εἰρήνη, ποῖος, νομίζετε, ἔμεινε πάλι δυσχερῆς;

Ὁ Παῦλος Κουτυριέ.

Εἶχε ὄνειρευτὴ νὰ συνθέσει ἕναν τεράστιο πίνακα. Κινέζικα στρατεύματα θὰ γέμιζαν τὸ τοπίο μὲ ἀφθονὰ δόρατα καὶ πολύχρωμες σημαίες. Θάψευγαν νικημένα πρὸς τὴν πόλη τῆς Κίνας καὶ θ' ἀκολουθοῦσαν οἱ μανταρίνοι μὲ τὰ κίτρινα μεταξωτὰ φορέματά τους. Οἱ νικητὲς δὲν θὰ φαινόταν πούθεν μὲσα στὸν πίνακα. Μόνο οἱ ὀδίδες, ποὺ θάσκαζαν πάνω ἀπ' τὰ κεφάλια τῶν νικημένων, θὰ φανέρωναν τὴν υπαρκτή τους. Ὁ Παῦλος ἔλεγε νὰ βάλει κι' ἕνα κεφάλι πεζοναύτη σὲ μιὰ γωνία, μὰ δίσταζε. Πόσο πρωτότυπο θάταν αὐτὸ τὸ ταμπλό, ὅπου θὰ φαινόταν μόνο οἱ νικημένοι κι' οἱ νικητὲς θὰ μαντεύονταν μονάχα μὲ τὴ φαντασία! Θάταν «εὐρημα» μιὰ φορά!

— Κι' ὅμως ἐγὼ ξέρω κάτι καλότερο ἀπ' αὐτό, εἶπε ὁ Γιώργος, ὅταν ὁ φίλος του τοῦ ἀνακοίνωσε τὶς ἐμπνεύσεις του.

— Ἀλήθεια;

— Ναί, ξέρω ἕναν πίνακα, ὅπου ὁ ζωγράφος ἔβαλε περισσότερη φαντασία ἀπὸ σένα: Εἶναι ἡ καταδωξὴ τῶν Ἑβραίων ἀπὸ τοὺς Αἰγυπτίους, στὴν Ἐρυθρὰ θάλασσα.

— Δοιπὸν;

— Δοιπὸν, ὁ ζωγράφος διάλεξε τὴ στιγμή ποὺ οἱ Ἑβραῖοι ἔχουν περάσει, μὰ οἱ Αἰγύπτιοι δὲν ἔχουν φτάσει ἀκόμα. Κι' ἐστὶ δὲν βλέπει κανεὶς τίποτα.

— Οὐτε τὴ θάλασσα;

(1) Τὸ Συμβούλιο τῶν ἐξωτερικῶν ὑποθέσεων τοῦ Κινέζικοῦ Κράτους.

— Οὐτε—ἀφοῦ ἡ θάλασσα ἀποσύρθηκε σ' ἕνα νεῦμα τοῦ Μωϋσῆ.

— Ἐλα τώρα, μὲ κοροϊδεύεις, εἶπε γελώντας ὁ Παῦλος. Παραδέξου ὅμως ὅτι χάνω μιὰ ἀσύγκριτη εὐκαιρία. Ἐνας πίνακας, ποὺ τὸ σχέδιό του θὰ τῆς περνα μὲσα στὴ μάχη, δὲν μπορούσε παρὰ νὰ ἀγοραστῇ ἀπ' τὸ Κράτος, νὰ ἐκτεθῇ στὸ Ὑπουργεῖο τῶν Στρατιωτικῶν. Τί δόξα!

— Τί νὰ γίνῃ τώρα, μιὰ κι' ἡ τύχη δὲ θέλησε νὰ πραγματοποιήσῃ τὰ ὄνειρά σου... Σὲ δεκαπέντε μέρες φεύγουμε γιὰ τὴ Γαλλία.

— Διάβολε! Ἄλλο ποὺ δὲ θέλεις ἐσύ! Πῆρες ὡς «σημεῖο κατευθύνσεως» δυὸ γαλανὰ μάτια, καὶ δὲ δίνεις λεφτὰ ἀν' ὁ ἄλλος χάνει τόσα ὄνειρα, τόσες ἐλπίδες.

Κι' εἶχε δίκιο ὁ Κουτυριέ. Ὁ Γιώργος ἐννοιωθε δυνατὴ κι' ἀνίκητη νοσταλγία κι' ἀν μάθαινε ξαφνικά πὺς οἱ Κινέζοι πῆραν πάλι τὰ ὄπλα, θὰ τοὺς ἔστελνε στὸ διάβολο αὐτὴ τὴ φορά.

Καιρὸς γιὰ κάθε πρᾶγμα, καθὼς λέει τὸ ρητό. Ὁ Γιώργος ταξίδευε καὶ πολεμοῦσε πέντε χρόνια στίς ἀποικίες, δίχως διακοπή. Εἶχε τώρα τὸ δικαίωμα νὰ σκεφθῇ καὶ τὴ δική του εὐτυχία καὶ νὰ τὴν πιάσῃ τὴ στιγμή ποὺ τοῦ τὴν πρόσφερε ἡ τύχη.

Μὰ καὶ τὸν Παῦλο δὲν τὸν ἔχασε ἡ τύχη. Δὲν τοῦδωσε βέβαια εὐκαιρία νὰ ζωγραφίσῃ μᾶλιν ἐκ τοῦ φυσικοῦ—ὁ πόλεμος τοῦ Τογκίνου εἶχε τελειώσει πιά ὀριστικά,—μὰ τοῦ πρόσφερε τὸ πιὸ συγκινητικὸ θέμα ποὺ μπορούσε νὰ ὀνειροπολήσῃ γιὰ ἕναν πίνακά του.

Θὰ ἰδῇτε ποῖο.

Ὅχι δεκαπέντε μέρες, ἀλλὰ δυὸ μῆνες χρειάστηκε νὰ περάσουν ἀπ' τὴν ὑπογραφή τῆς εἰρήνης, γιὰ νὰ ἐγκριθῇ ἡ ἀδεια τοῦ Γιώργου. Γιατὶ ὁ στρατηγὸς Μπριέ-Ντελλίλ φοβόταν πάντα τὶς ἀπιστίες τῶν Κινέζων καὶ δὲν ἔδινε ἀδειες, πρὶν ἔρθῃ ὁ νέος στρατηγὸς μὲ τὶς ἐπικουρίες.

Ὁ Πιπίνος ἦταν πιὸ τυχερός. Πῆρε τὴν ἀδειά του σὲ δεκαπέντε μέρες, γιατί στὸ μεταξὺ εἶχε ἀρρωστήσῃ καὶ τὴν πῆρε γι' ἀνάρρωση.

Ὁ στρατηγὸς Κουρμπέ εἶχε ὀνομαστῇ ἀρχηγὸς τοῦ σώματος ἐκστρατείας. Ἐφτάσε στὸ Χανόι στίς 3 Ἰουνίου, μαζὶ μὲ τὸν ἐπιτελάρχην του, τὸ στρατηγὸ Βαρνέ καὶ τὸ στρατηγὸ Ζακόν, ἀρχηγὸ τοῦ πυροβολικοῦ τοῦ Τογκίνου.

Σὲ ὀχτὼ μέρες, στίς 11 Ἰουνίου, πέθανε ὁ ναύαρχος Κουρμπέ.

Ὁ γενναῖος ναυτικός, ποὺ ἔδωσε τὰ πιὸ φοβερά χτυπήματα στοὺς Κινέζους καὶ ποὺ τὸν λάτρευε κι' ὁ τελευταῖος του ναύτης, εἶχε πεθάνει μὲσα στὴ ναυαρχίδα του, ποὺ τόσο τὴν εἶχε

δοξάσει. Τὴν ἡμέρα ποὺ πέθανε, στίς πέντε, ἔδινε ἀκόμα διαταγές. Στίς ἑπτά ξεψυχοῦσε μὲσα στὴν καμπίνα του, περιστοιχισμένος ἀπὸ τοὺς ἀξιωματικούς του, καὶ τὴν ἴδια στιγμή ποὺ τὰ πλοῖα κρεμοῦσαν πένθιμα τὴ σημαία τους, μιὰ ἀνέκφραστη λύπη σκέπαζε ὅλες τὶς ψυχές.

Τὰ πληρώματα ζήτησαν νὰ παρελάσουν ἔμπρὸς στὸν ἀρχηγό τους, γιὰ ν' ἀντικρύσουν στερνθὴ φορά τὸ πρόσωπό του. Ἡ ἀδεια αὐτὴ δόθηκε, ὅταν τὸ σῶμα τοῦ ναυάρχου βαλσαμώθηκε καὶ ξαπλώθηκε στὸ στρατιωτικὸ του κρεβάτι.

Κι' ὅλοι οἱ γενναῖοι αὐτοὶ ναυτικοί, ποὺ εἶχαν ἀντιμετωπίσει τόσες φορὲς ἀρδοὰ τὸ θάνατο, ἔκλαψαν τώρα σὰ μικρὰ παιδιὰ. «Δὲν ἀκούγε κανεὶς παρὰ μόνο λυγμούς, δὲν ἔδλεπε παρὰ μόνο δάκρυα κι' ἡ ναυαρχίδα ἦταν σὰν ἕνα τεράστιο φέρετρο, ποὺ γύρω του ὅλοι μιλοῦσαν εὐλαδικὰ καὶ χαμηλόφωνα» ἔγραψ' ἕνας ἀξιωματικός σὲ μιὰ διήγησή του.

Ἡ Κυβέρνηση ἀποφάσισε νὰ μεταφέρει τὸ λείψανο τοῦ ναυάρχου στὴ Γαλλία, μὲ δημοσία δαπάνη, μὲσα στὸ πλοῖο ποὺ εἶχε κρατήσῃ ψηλὰ τὸ σῆμα του τόσοις μῆνες.

Τὸ θωρηκτὸ ἐφυγε ἀπ' τὸ Σαγκαὶ γιὰ τὸ Τουλόν.

Ὑστερ' ἀπὸ λίγες μέρες, οἱ φίλοι μας ἐπιβιβαζόνταν στὸ «Τάρν» γιὰ τὴ Γαλλία: Ὁ Γιώργος, ποὺ ἡ ἀδεια του εἶχε ἐπὶ τέλους ἐγκριθῇ, ὁ Παῦλος μὲ τὸ λεύκωμά του γεμάτο ἀνατολίτικα σκίτσα, καὶ τέλος ὁ Πιπίνος, ποὺ αὐτὸς γύριζε ὀριστικά στὴν πατρίδα του. Τὸ «Τάρν» ἔξω ἀπ' τοὺς ἀδειούχους εἶχε καὶ ἀρκετοὺς τραυματίες, γιὰ τὴ Μασσαλία.

Περὶττὸ νὰ προσθέσω πὺς κι' ὁ Μοχιλόφ, ὁ ἀχώριστος ἀκόλουθος τοῦ Γιώργου, ἦταν κι' αὐτὸς ἀνάμεσα στοὺς ἐπιβάτες. Ἀπ' ὅλους, μόνο αὐτὸς δὲν εἶχε πάρει καμμιὰ ἀμοιβή γιὰ τοὺς κόπους του. Μὰ ὁ ἥσυχος καὶ μοιρολατρικὸς χαρακτήρας του δὲν ἔδινε σημασία στίς διακρίσεις. Ὁ δίκος του πόνος ἦταν ν' ἀφοσιωθῇ στὸν νεαρό του κύριο καὶ νὰ τὸν ὑπηρετήσῃ πιστά.

Ὁ Γιώργος μπορούσε, ἀν' ἤθελε, νὰ τὸν προτείνῃ γιὰ δεκανέα. Μὰ ἕνας δεκανεὺς δὲ μπορεῖ νάνα ὀρδινάντσα. Καὶ τότε ὁ Μοχιλόφ θὰ ἦταν ἀναγκασμένος ν' ἀφίσει τὰ καθήκοντά του, ποὺ γι' αὐτὰ καὶ μόνο εἶχε καταταχθῇ στοὺς πεζοναύτες. Εἶχε πολέμησει κι' αὐτὸς μὲ ἀνδρεία, μὰ δίχως ἐνθουσιασμό καὶ πολλὰς φορὲς κοίταξε μ' ἐκπληξὴ τοὺς γάλλους στρατιώτες, ποὺ ἦταν τόσο διαφορετικοὶ ἀπ' τοὺς συμπατριώτες του καὶ προχωροῦσαν τραγουδώντας μὲσα στὴ φωτιά.

Στίς 12 Ἀυγούστου, τὸ ἐπιβατικὸ, ἀφοῦ πέρασε ἀπ' τὴν Ἐρυθρὰ θάλασσα, μπήκε στὸν σταθμὸ τοῦ Σουέζ.

Τὴ στιγμή ποὺ ἔβαινε ἀπ' τὶς Πικρὲς Ἀἰνες, μακρινοὶ ἤχοι κανονίων ξάφνισαν τοὺς ἐπιβάτες.

— Τί νὰ τρέχει πάλι; ἔκαμε ὁ Γιώργος, ποὺ θυμῆθηκε ἀμέσως τὸ βομβαρδισμό τῆς Ἀλεξάνδρειας. Οἱ Ἑγγλέζοι σκορπίζουν πάλι τὶς ὀδίδες τους;

Μὰ ἡ ὑπόθεση τοῦ βομβαρδισμοῦ δὲ μπορούσε νὰ στηριχθῇ, γιατί ἡ κανονιὲς ἦταν ἀραιὲς κι' ἀκουγόταν μὲσα σὲ κανονικά διαστήματα. Ὅταν τὸ «Τάρν» ἔφτασε στὸ Πόρτ-Σαῖδ, δὲ χρειάστηκε πιά καμμιὰ ἐξήγηση.

Ἡ ναυαρχίδα τοῦ Κουρμπέ, πλέοντας ἀργά, σὰ νὰ φοβόταν μὴν ταράξει τὸ γαλήνιον ὕπνο τοῦ νεκροῦ κυβερνήτη τῆς, εἶχε μπεῖ στὸν κόλπο τοῦ Πόρτ-Σαῖδ. Ἐν ἄλλο θωρηκτὸ εἶχε ἔρθῃ ὀλοταχῶς ἀπ' τὴν Ἀλεξάνδρεια καὶ τώρα χαιρετοῦσε τὸ λείψανο τοῦ ἑνδοξοῦ ναυάρχου. Τὰ πολεμικὰ καὶ τὰ ἐμπορικὰ ποὺ βρισκόταν ἀγκυροβολημένα στὸ λιμάνι, κρέμασαν πένθιμα τὶς σημαίες, κι' ἡ ναυαρχίδα, μὲ τὶς κεραίες τῆς πλαγιαστές, γιὰ δαίγμα πένθους, ἔρριχνε τὴν ἀγκυρά τῆς.

— Ἄν μπορούσε νὰ σταματήσῃ καὶ τὸ «Τάρν» ἐδῶ! ἔκαμε ὁ ζωγράφος, συλλογισμένος.

Σὲ μιὰ ὥρα, ἡ ἐπιθυμία τοῦ ζωγράφου εἶχε πραγματοποιηθῇ. Τὸ «Τάρν» ἀγκυροβολοῦσε κι' αὐτὸ στὸ Πόρτ-Σαῖδ, κι' ὁ Παῦλος Κουτυριέ, δίχως νὰ πῇ λέξη, πήδησε σὲ μιὰ βάρκα καὶ βγήκε στὴ στεριά.

Ὅταν γύρισε στὸ βαπόρι, ὕστερ' ἀπὸ δυὸ ὥρες, κρατοῦσε θριαμβευτικὰ ἕνα χαρτί καὶ δὲν ἄφισε στὸ Γιώργο καιρὸ νὰ μιλήσῃ.

— Ἐμπρός, ἐτοίμασε τὴν καντίνα σου, ὅσο μπορεῖς γρηγορότερα! τοῦ εἶπε, θὰ μποῦμε στὴ ναυαρχίδα γιὰ τὸ ὑπόλοιπο ταξίδι.

— Κι' οἱ δύο μας; φώναξε ὁ Γιώργος.

— Κι' οἱ δύο μας, φυσικά. Τί εὐχή, θὰ φρόντιζα γιὰ τὸν ἑαυτό μου καὶ θὰ σ' ἄφινα σένα μοναχό;

— Μὰ πὺς τὰ κατάφερες;

— Πῆρα τὴν ἀδεια ἀπ' τὸν κυβερνήτη τοῦ θωρηκτοῦ, πούταν ἐπιτελάρχης τοῦ ναυάρχου. Εἶναι ὁ πλοίαρχος Μαγκρέ. Δὲν τὸν γνωρίζω καθόλου, μὰ πήγα στὸ διπλωματικὸ ἀντιπρόσωπο τῆς Γαλλίας στὴν Αἴγυπτο, ποὺ τὸν γνωρίζω, καὶ τὸν ἔπεισα νὰ μεσολαβήσῃ. Τὸν βρήκα πάνω στὴ ναυαρχίδα κι' ἔκαμε ἀμέσως τὴν παράκλησή του.

— Μὰ πὺς μπόρεσες νὰ τὸν πείσεις;

— Πῶς; Τὸ τρίτο μετάλλιο τὸ ξεχνᾷς; Θάρρεις πὺς δὲ χρειάζεται σὲ

τίποτα κι' αὐτό; Καμμιὰ φορά, βλέπεις, ἀνοίγει κι' αὐτὸ τὶς πόρτες. Ζήτησα νὰ κάμω ἕνα ταμπλό, γιὰ τὸ καρρὲ τῆς ναυαρχίδας, ποὺ νὰ εἰκονίζει τὸ ναύαρχο πάνω στὴ νεκρική του κλίνη. Ἐξ ὥς ἑπτὰ μέρες μᾶς χωρίζουν ἀπ' τὸ Τουλόν. Ἐ, σ' αὐτὸ τὸ διάστημα θὰ τὸ σχεδιάσω. Δέχτηκαν λοιπὸν καὶ μοῦδωκαν τὴν ἀδεια νὰ ἐπιβιβαθῶ μαζί μὲ σένα.

(Ἀκολουθεῖ)

ΜΙΧ. Α. ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΣ

Τ'ΑΣΠΡΑ ΤΟΥ ΣΟΛΩΜΟΥ

Ὁ Διονύσιος Σολωμός, ὁ μεγάλος ποιητὴς μὲ τὴν δλύμνια μορφή, ἀγαποῦσε νὰ ντύνεται πάντα σ' ἄσπρα. Τὸ καλοκαίρι, ἡ φορεσιά του ἦταν ἀπὸ ἄσπρο λινό· τὸ χειμῶνα, ἀπὸ ἄσπρη ἐπίσης φανέλλα ἢ τσόχα. Μόνο ὅταν ἦταν ὑποχρεωμένος, σὰν ἄνθρωπος τοῦ κόσμου, κόντες καὶ μάλιστα ἀδελφὸς τοῦ «Πρίγκηπα»,—ὅπως λεγόταν τότε ὁ πρόεδρος τῆς Γερουσίας στὴν Ἑπτάνησο,—νὰ παρουσιασθῇ πούθεν ἀπὸ σῆμης, φοροῦσε μαῦρα.

Μιὰ μέρα, στὴν Κέρκυρα, κάποιοι φίλοι του τοῦ εἶπε:

— Ναί, ὠρὰ! τᾶσπρα, κόντε μου, μὰ λερωθῶν...

— Μὰ γι' αὐτὸ τὰ προτιμῶ, ἀποκρίθηκε ὁ ποιητὴς. Τὰ βλέπω μόλις λερώσουν καὶ τὰ πετῶ. Σεῖς ὅμως τὰ σκούρα σας τὰ φορεῖτε καὶ λερωμένα.

ΤΟ ΤΑΞΙΔΙ

[Συνέχεια καὶ τέλος· 86 σελ. 378.]

Εἶχα τὴν ἰδέα πὺς εἴμουν λεύτερος πέρα γιὰ πέρα, πὺς εἴμουν τὸ ἴδιο μὲ τὸ γλᾶρο ποὺ ἀφινόταν νὰ τὸν συνεπάρη τὸ φύσημα τοῦ ἀγέρα. Ἐνα τραγούδι ποὺ σιγολέγαν μερικοὶ φαντάροι στὴν πλώρη, ἔρχονταν σ' αὐτιά μου, ἐνωμένο μὲ τὸ ρυθμικὸ κρότο τῶν καζανίων, ἐκεῖ ποὺ ἀποτραβηγμένος σὲ μιὰν ἄκρη τῆς κουδέρας, κοιτοῦσα τὸν ἥλιο ποὺ πήγαινε νὰ βουτήξῃ στὴ θάλασσα. Ἐνα καράβι, κατὰ τὴ δύση, μισοκρυμμένο σχεδὸν στὸ θάμνωμα τοῦ ἡλίου, ἀκίνητο σὲ μὲ τενημένα τὰ πανιά του. Κι' εἶχε τέτοια μεγαλοπρέπεια! Ὅλα κείνα τὰ βράδυ εἶτανε μεγαλόπρεπα, ὅλα εἶταν ὁμορφα κι' ὅλα εἶταν σὰ νάμπαιναν ἴσια στὸ στηθὸς μου. Ἐστὶ ποὺ μοῦ ῥχόταν νὰ φωνάξω ἀπὸ χαρὰ, νὰ τραγουδήσω μ' ὅλη μου τὴ δύναμη...

Κι' ἄρχισα νὰ σφυρίζω κάποιο τραγουδάκι. Σ' αὐτὸ τὸ μεταξὺ ὁ ἥλιος κρύφτηκε ὀλοτέλα. Οἱ φαντάροι ὀλοένα τραγουδοῦσαν, ὁ θόρυβος τῆς μηχανῆς ἔρχεταν σταυτιά μου κάπως πιὸ ἀπὸνος κι' ὅλα τὰ γύρω μου, ἄνθρωποι καὶ πράγματα, τάδεπα θαμ-

πά, ὅπως τὰ βλέπει κανεὶς μισοκοιμισμένος.

— Ἐ! μικρὲ, μὴ ζαλιστήκες; μοῦ λέει κάποιος μεσόκοπος κύριος ποὺ περνοῦσε ἀπὸ καί.

— Ὅχι, διόλου.

— Μὰ κάνουμε καλὸ ταξίδι. Καθὼς φαίνεται δὲν ἔχει θάλασσα.

— Ναί, ἀπαντῶ ἐγὼ, ἄλλωστε δὲ μὲ πιάνει ἡ θάλασσα.

Κι' ὁ κύριος μᾶφνει καὶ προχωρεῖ. Ἀρχίζω καὶ γὼ νὰ σουλατσάρω δῶθε- κείθε καὶ νὰ κοιτῶ τὸ κάθε τί. Σκιδῶ πάνω ἀπ' τὰ καζάνια καὶ βλέπω κάτω. Ξεχωρίζω μερικοὺς ἀνθρώπους, ποὺ πηγαίνονται λαδώνοντας τὶς μηχανές. Θέ μου! τί μαυρισμένοι ποὺ εἶναι καὶ πὺς γυαλίζουν τὰ μάτια τους! Μὰ πὺς βαστάνε κάτω-κεῖ; Ὅπως σκιδῶ νοιώθω νάνεθαίνε μιὰ ζέστη ποὺ μοῦ καίει τὸ πρόσωπο. Κι' ὅμως οἱ ἄνθρωποι αὐτοί, οἱ ἀθώρητοι ἀπ' τοὺς ταξιδιώτες, εἶναι ἡ ψυχὴ τοῦ καραβιοῦ· δίχως αὐτοὺς δὲ θὰ πηγαίναμε βῆμα.

Δίπλα στὰ καζάνια κάθεται ἕνας παπὰς μὲ μιὰ ἡλικιωμένη γυναίκα καὶ τρία κορίτσια. Δύσανε τὰ μπαγάγια τους, βγάλανε κάτι παπλώματα, κουδέρτες καὶ στρώνουνε. Ἡ γυναίκα φαίνεται πὺς ἔχει ζαλιστεῖ. Κι' ἄλλοι τοιμάζονται στρωματοσάδες.

Προχωρῶ πρὸς τὴν πλώρη, περνώ ἀνάμεσα στοὺς φαντάρους καὶ φτάνω στὴν ἄκρη-ἄκρη τοῦ βαποριοῦ, καί ποὺ τυλίγεται ἡ ἀλυσίδα τῆς ἀγκυρας.

Δὲν εἶναι κανεὶς αὐτοῦ. Κάθομαι καὶ κοιτῶ τὸ φάρο ποὺ φαίνεται κατὰ τὰ νοτιοανατολικά: ἀνάβει καὶ σβύνει μονομιάς. Μετρώ τρία καὶ ξαναανάβει, γιὰ νὰ ξανασβύσῃ καὶ νανάψῃ πάλι ἀφοῦ μετρήσω ἄλλα τρία καὶ νὰ σβύσῃ, γιὰ νὰ μὴν ἀνάψῃ παρὰ ἀφοῦ θάξω μετρήσῃ δέκα. Ὑστερὰ πάλι ἀνάβει καὶ σβύνει τρεῖς φορὲς σύντομα καὶ ξαναμένει σβυστὸς κάποιον διάστημα· κι' ὀλοένα γίνεται τὸ ἴδιο, ἔτσι ποὺ βαριέμαι νὰ μετρώ καὶ κοιτῶ τὸν οὐρανὸ ποὺ εἶναι γεμάτος ἀστρα.

Ἡ ἀναλαμπὴ τοῦ φεγγαριοῦ ἀναδίνεται πιὸ ἀπὸ κάποιο βουνό· σὲ λίγο ξεπροβάλλει τὸ φεγγάρι. Εἶναι σχεδὸν ὀλοστρόγγυλο. Τᾶστρα τῆς ἀνατολῆς γίνονται πιὸ διάφανα καὶ στὴ γαλήνη-μένη θάλασσα λὲς καὶ χύθηκε ἕνα στρώμα ἀσήμι.

Σηκώνομαι καὶ γυρίζω στὴν πρώτη μου θέση. Κεῖνὴ μόνο τὴ στιγμή θυμίζομαι πὺς ἔχω στὴ μασκάλη τὸ πακέτο μὲ τὸ φωμότυπό μου καὶ σκέπτομαι πὺς δὲ θάταν ἄσχημα νὰ τιμπήσω κάτι. Σκαρφαλώνω σὲ μιὰ ἀπ' τὶς βάρκες ποὺ βρίσκονται πᾶν ἀπ' τὴν κουκαστή, λύνω τὸ δέμα μου καὶ τρώγω λίγο. Ἡ καινούρια μου θέση εἶναι περίφημη· θὰ μπορούσα νὰ κοιμηθῶ κιόλας μὲς στὴ βάρκα, χωρὶς νὰ κρυώ-

σω, μ' ελο πού φορούσα τὰ καλοκαιρινά μου.

Γιὰ κακή μου τύχη όμως με είδαν οί φαντάροι και σε λίγο με μιμήθηκαν. Τέσσερις ήρθαν στη βάρκα που μου έγω, άλλοι ανέβηκαν σάλλες.

Τί τὰ θέλετε! Έσο και νὰ μὴν εἶναι κανείς φιλομαθής, δύσκολα μπορεί νὰ υποφέρει μερικά πράγματα. Γι' αὐτὸ σε λίγο ἀναγκάστηκα νὰ πάρω τὸ πακέτο μου ἐπὶ μάλῃς και νὰ ἐγκαταλείψω τὸ καταφύγιό μου γιὰ τὸ ὅποιο τόσο πολὺ χάρηκα. Κι' ἀρχίζω νὰ πηγαίνω ἐρχομαι πάλι στὴν κουβέρτα. Στὴ γέφυρα εἶναι τώρα πολὺ λίγοι ἐπιβάτες. Σκέπτομαι πὼς δὲ θάταν ἄσχημα νὰ ἀνέβαινα. Κοιτῶ τὰ ρούχα μου και μένω εὐχαριστημένος με τὸ ἐξωτερικό μου· μπορὼ νὰ περάσω γιὰ ἐπιβάτης δευτέρας.

Δεῖλὰ ἀνεβαίνω τὴ σκάλα. Δὲν εἶναι παρὰ πέντε πρόσωπα πού συζητᾶνε ξαπλωμένα στὶς σαλζ-λόγγι: Μία κυρία μένα κορίτσι, ὑπηρέτρια τῆς ὡς φαίνεται, και τρεῖς κύριοι. Κάνω λίγους βηματισμούς στὴ γέφυρα κι' ὕστερα προχωρῶ και κάθομαι σὲ μιὰ σαλζ-λόγγι πού εἶναι ἀνοιχτὴ λίγο πὶδ πέρα ἀπ' τὴν παρέα. Ἀκούω τὴ συζήτησή τους, μὰ δὲ δίνω προσοχή, γιατί τὸ φεγγάρι πού ἔχει ψηλώσει, περιχύνει με τὸ φέγγος του μερικά νησάκια πού πλέμε ἀνάμεσὸ τους.

Τὰ μάτια τους πέσανε γιὰ λίγο πάνω μου, ἐνῶ ἐξακολουθοῦσαν τὴ συζήτησή τους. Ἔτσι κάθησα καμμιὰ μισή ὥρα, ὅταν οἱ δυὸ ἀπ' τοὺς κυρίους σηκώθηκαν κι' ἐφυγαν γιὰ τὶς καμπίνες τους. Ἡ κυρία δὴλωσε πὼς θὰ περνοῦσε ἐληνύχτα στὴ γέφυρα, γιατί κάτω ζαλιζόταν φοβερά. Ὁ ἄλλος κύριος, ἀνεψιὸς τοῦ καπετάνιου καθὼς ἔμαθα ἀργότερα, θὰ κοιμόταν στὴν καμπίνα τοῦ θείου του πού εἴταν στὴ γέφυρα, διπλα μου ἀκριβῶς, κι' ἔμενε κάμνοντας συντροφιά στὴν κυρία, πού νόμιζε ἴσως πὼς τὴν φιλοξενοῦσε λιγάκι.

— Γιατί κάθουαι μόνος, μικρέ, μού λέει ἡ κυρία, δὲν ἔρχουαι στὴν παρέα μας;

Πλησιάζω και τὴν εὐχαριστῶ γιὰ τὴν καλὴσύνη της.

Μὲ ρωτᾶνε πού πηγαίνω, γιατί ταξιδεύω μόνος κι' ἔνα σωρὸ ἄλλα πράγματα, πού παλλές φορές μάναγκάζουν νὰ λέω ψέμματα:

— Ναί, πηγαίνα σὲ κάποιου θείου μου, στὸ νησί, πού με περίμενε νὰ με πάρῃ μὲς θάλασσινά. Ἀκόμα εἶπα πὼς δὲ μποροῦσα νὰ μένω κι' ἐγὼ κάτω γιατί ζαλιζόμαι. Ὑστερα εἶναι τόσο ἁπλοῦς ἀπὸς με τὸ φεγγάρι.

— Μὰ θὰ κρυώσης, λέει ἡ κυρία, δὲν πῆρες τὸ πανωφόρι σου και δώπάνω κάνεις ψύχρα. Ἀποκρίνομαι πὼς δὲν κρυώνω διόλου κι' ἡ κυρία λέει

κάτι σχετικὸ με τὴν προηγούμενή τους συζήτηση. Εἶμαι πολὺ εὐχαριστημένος πού τέλειωσε ἡ ἀνάκριση και ξαπλώνωμαι πὶδ ἀναπαυτικά.

Δίπλα μου ἀκούγεται κανονικὴ ἡ ἀνάσα τοῦ κοριτσιοῦ, πού τὸ πῆρε ὁ ὕπνος.

— Βιργινία! λέει σὲ λίγο ἡ κυρία και τὸ κορίτσι ξυπνάει τριβώντας τὰ μάτια της. Ἀ! κοιμόσουνα; δὲν τὸ κατάλαβα; πῆγαινε, καίμένη, νὰ φέρῃς μερικά ἀμύγδαλα ἀπὸ κάτω.

Κι' ἡ Βιργινία φεύγει γιὰ νὰ ξανάρθῃ σὲ λίγο με μιὰ πεστοτούλα, γεμάτη μεγάλα ἀφράτα ἀμύγδαλα, πού τὰ τιμήσαμε καθὼς ἔπρεπε.

Ἔτσι περάσαμε ὥραία τὴ νύχτα μας πάνω στὴ θάλασσα, πού περιχύνεμένη ἀπ' τὸ φεγγαρόφωτο, λαμπύριζε γεμάτη φωσφόρα κάτω ἀπ' τὸν ὀλογάλανο οὐρανὸ τοῦ Ἰούλη.

Κι' ὅταν τὸ φεγγάρι κρεμάστηκε κατὰ τὴ δύση, διάφανο ἀπ' τὸ μήνυμα τῆς μέρας, ἔτσι πού ξεχώριζε πίσωθὲ του τὸ γαλάζιο τοῦρανοῦ, ἄλλοι ἐπιβάτες ἀνέβηκαν στὴ γέφυρα και μεῖς διαλυθήκαμε. Κατέβηκα κι' ἀρχισα νὰ τριγυρίζω στὰ ἴδια μέρη πού πηγαίνα καὶ χτές. Τώρα ἔπρεπε νάχω τὸ νοῦ μου μὴ τυχὼν και μαζεῦσαν τὰ εἰσιτήρια, γιὰ νὰ λάβω τὰ μέτρα μου. Κεῖνο πού φοβόμουν εἴταν μὴ μού ζητήσουν εἰσιτήριο μπρὸς σὲ κανένα ἀπ' ὅσους γνώρισα τὴ νύχτα.

Ὁ ἥλιος εἶχε ἀνατελεῖ, σὲ δυὸ-τρεῖς ὥρες ὡς φτάνουμε.

Ὅπως στεκόμουν σὲ μιὰν ἄκρη τῆς πλώρης, βλέπω και πλησιάζει ἐν ἀπ' τὰ κορίτσια τοῦ παπᾶ, πού εἶχα δεῖ χτὲς βράδυ. Θάταν δυὸ χρόνια πάνω-κάτω πὶδ μικρὴ ἀπὸ μένα. Στάθηκε και κρεμώντας τὸ σῶμα της ἔξω ἀπ' τὸ κάγκελο, κοιτᾶ τὴ μύτη τοῦ βαποριοῦ πού σχίζει τὴ θάλασσα.

Καθὼς στρέφει σὲ λίγο κατὰ μένα, τὴ ρωτᾶ:

— Ἐδῶ θὰ βγῆς;

— Ὁχι, στὴ Μυτιλήνη; εἰσεῖς;

— Ἐδῶ.

Και ὕστερ' ἀπὸ μικρὴ παύση:

— Πὼς σὲ λένε;

— Κούλα.

Εἴταν ἔνα κοριτσάκι μελαχροινὸ με μεγάλα μάτια και με κομμένα μαλλιά πού τὸ θαλασσινὸ ἀγέρι τᾶχε ἀναστατώσει. Σὲ λίγο μούπε «ἀντίο σας» και πῆγε κοντὰ στὸν πατέρα της, πού διάβαζε κάτι καθισμένος σὲ μιὰ κάσση και με τὰ ματογυῖα στὴν ἄκρη τῆς μύτης της.

Κάνω λίγες βόλτες ἀκόμα, ὅταν βλέπω νὰ μαζεῖουν πὶδ πέρα τὰ εἰσιτήρια.

Κατεβαίνω γρήγορα στὸ ὑπόστρωμα και γυρεύω νὰ βρῶ κανένα μέρος νὰ κρυφθῶ. Περνῶ δίπλα στὴν κουζίνα, πού ἀπέξω ἔνα μικρὸς μουτζούρης τρου-

μπάρε νερό, και φτάνω ἔνα μέρος, ὅπου εἴταν σωριασμένα κάρδουνα κι' ὅπου δὲ μποροῦσα νὰ προχωρήσω περισσότερο.

Στέκομαι σὰ χαζὸς και κοιτῶ τὰ κάρδουνα: ἡ καρδιά μου πρέπει νὰ χτυποῦσε δυνατά. Στρέφοντας στὸ ἀκουσμα βημάτων, βλέπω ξανεισπράχτορα νὰ προχωρεῖ κατὰ μένα.

— Τὸ εἰσιτήριό σου, παιδί!

Κοκκινίζω και λέω:

— Τῶς ὁ πατέρας μου ἀπάνω θὰ στέδω.

Μὲ κοιτάζει λίγο κι' ὕστερα φεύγει.

Πῆγα νὰ πετάξω ἀπὸ χαρὰ ὅταν τὸν εἶδα νὰνεβαίνει τὴ σκάλα και νὰ χάνεται.

Ἄν με πίστεψε ἡ ὄχι, δὲν τῷ μαθα ποτέ· ὅπως κι' ἀνέιχε τὸ πρᾶμμα, τώρα πὰ δὲ φοβόμουν τίποτα.

Μένω λίγην ὥρα ἐκεῖ κι' ἀνεβαίνω ὕστερα πάνω. Ἀνεβαίνω μάλιστα στὴ γέφυρα.

Πλέαμε δίπλα στὸ νησί, πού ὁ κόσμος σερίανιζε με τὸ μάτι τὰ κρογιάλια τοῦ ἀπ' τὸ βαπόρι. Σὲ μιὰ ὥρα μπήκαμε στὸ λιμάνι.

Σὰν ἐπάτησα τὸ πόδι μου στὴ στερῖα, καθὼς δὲν εἶχα οὔτε μπαγάγια, οὔτε ἄλλο τίποτα νὰ νοιαστῶ, ἔβαλα τὰ χέρια στὶς τσέπες και κοιτάζα τὸν «Ἀδριατικὸ» γεμάτος εὐγνωμοσύνη, ἀνακατεμένος με τοὺς ντόπιους χαζοὺς τῆς προκυμαίας.

«Τί ξέρεις, λέω, ἀν εἴταν ἄλλο βαπόρι, ἄλλος εἰσπράχτορας, τί θὰ γινόταν!...»

Δόξασα λοιπὸν τὸ Θεὸ και τὸν παρκαλέσσα νὰ τοῦ παραστέκει πάντα στὰ ταξίδια του.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΟΥΓΙΟΤΑΝΗΣ

ΑΘΗΝΑΪΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

Η ΝΥΧΤΑ ΜΕΡΑ

Ἀγαπητοί μου,

Τὶ ἀπότομα πού βραδυάζει αὐτὴ τὴν ἐποχή! Τώρα δὲ τὸ γραφεῖο μου ἦταν γεμάτο ἀπὸ γλυκὸ ρόδινο φῶς πού ἔμπαινε ἀπ' τὸ δυτικὸ παραθυράκι· και τώρα εἶναι τόσο σκοτεινὰ, πού πρέπει νὰ νάψω τὴ λάμπα! Τὸ φθινόπωρο δὲν ἔχει σχεδὸν δειλινό. Ἀπὸ τὸ φῶς τῆς ἡμέρας περνοῦμε ξαφνικὰ στὸ σκοτάδι τῆς νύχτας. Κι' ἡ ὥρα εἶναι μὲς πεντέμισυ. Θὰ ἐργασθῶ ὡς τις ἐννιάμισυ. Θὰ δειπνήσω, θὰ μιλήσω με τοὺς δικούς μου καμμιὰ ὥρα και πάλι θὰ γυρίσω στὸ γραφεῖο μου, νὰ διαβάσω ἢ νὰ γράψω...

Τὸ καλοκαίρι συνήθως πηγαίνω στὸ θέατρο, τὸ χειμῶνα κάθουμαι στὸ σπῆτι. Ἀπὸ παιδί, εἶμαι συνηθισμένος νὰ μὴ νυστάζω. Ὅταν μάλιστα μάρτεσι ἢ ἐργασία πού κάνω, — καμμιὰ φορὰ κι' ἡ

συντροφιά πού ἔχω, — μπορῶ νὰ μένω μιὰ χαρὰ ὡς τις δυὸ κι' ὡς τις τρεῖς μετὰ τὰ μεσάνυχτα. Πάντα ποτὲ δὲν πλαγιάζω νωρίτερα ἀπὸ τὴ μιά· και κάποτε μού συμβαίνει νὰ ξεχνιέμαι στὸ διάβασμα ἢ νάχω νὰ τελειώσω κάτι βιαστικὸ και νὰ πέφτω στὸ κρεβάτι μὲς κατὰ τις τέσσερις!

Ἄλλ' ἂς πάρουμε ἔνα μέσον ὁρο κι' ἂς πούμε πὼς ἀπόψε θὰ κοιμηθῶ στὶς δυὸ. Πόσες ὥρες λοιπὸν θὰ περάσουν ἀπὸ τις πεντέμισυ πού ἀναψά τὴ λάμπα μου ὡς νὰ τὴ σβῶς; Ὅχι τῷ μισῷ ἐννιάμισυ. Χαίρουμαι ἄλλες τὸσες τὸν ἥλιο, τὸ φῶς τῆς ἡμέρας, τὸ φῶς τὸ ἀληθινὸ; Δὲν τὸ πιστεύω... Συνειθισμένος νὰ κοιμᾶμαι ἔτσι ἀργά, δὲν μπορῶ φυσικὰ νὰ ξυπνῶ πρωτὶ. Θέλω κι' ἐπτά-ὀκτῶ ὥρες ὕπνο. Θὰ σηκωθῶ λοιπὸν ἐννιάμισυ με δέκα. Κι' ὡς τις πεντέμισυ πού θανάψω τὴ λάμπα μου, εἶναι μόνον ἐπτάμισυ ὀκτῶ ὥρες! Ἀμὲ τὸ χειμῶνα, πού τὴν ἀνάδω ἀπὸ τις τέσσερις; Καὶ καμμιὰ ὥρα τὰ πόγεμα πού κοιμοῦμαι ἢ ξεκουράζομαι πάλι στὰ σκοτεινὰ; Νὰ πῶς, πολλές ἡμέρες τοῦ χρόνου, δὲν χαίρομαι τὸ φῶς τὸ ἀληθινὸ οὔτε ἔξη ὥρες!

Αὐτοὺς τοὺς θλιβεροὺς λογαριασμοὺς ἔκανα σήμερα καθὼς ἀναδα τὴ λάμπα μου. Καὶ ξέρετε γιατί; Γιατὶ εἶχα διαβάσει τῶραιότατο ἐκεῖνο γράμμα τῆς Δέλιας πού ἔλεγε στὴ Διάπλασι πόσο χάνουν οἱ ἀνθρώποι κάνοντας τὴ νύχτα μέρα και τὴν ἡμέρα νύχτα. Κι' ἀλήθεια, οἱ περισσότεροι, στὶς πόλεις, ζοῦν τὴν ἀφύσικη ζωὴ τῆς δικῆς μου. Πολλοὶ ἄλλοι εἶναι κι' ἀκόμα πὶδ ξενοχτιδὲς. Ἀλλὰ κι' αὐτοὶ κι' ἐκεῖνοι, δὲν βλέπουν ποτὲ σχεδὸν τὴν ἀνατολή. Αὐτὴ τὴν ὥραία ὥρα, τὴν ὀραιότερη τῆς ἡμέρας, τὴν ὥρα πού με τόσο δίκιο ἐνθουσιασμὸ περιγράφει στὸ γράμμα της ἡ Δέλια, τὴν περνοῦν κοιμισμένοι σὲ μιὰ σκοτεινὴ κάμαρα, κουκουλωμένοι σ' ἔνα κρεβάτι, ζωντόνεκροι. Τὴ χάνουν!...

Ἡ Δέλια μᾶς βεβαιώνει ὅτι κάθε φορὰ πού βλέπει τὴν ἀνατολὴ τοῦ ἡλίου, τὸ ξύπνημα τῆς ἡμέρας, τὴ χαρὰ τῆς φύσης, αἰσθάνεται σὰ νὰ ξυπνᾷ κι' αὐτὴ μὰζι της, ἀνακαινισμένη, ξεκουρασμένη, δυναμωμένη, χαρούμενη, και κάνει εὐθὺς ὄρεξη γιὰ ἐργασία, γιὰ δράση. Ἐ, αὐτὸ τὸ εὐεργετικὸ, τὸ πολυτίμο γιὰ τὴ ζωὴ συνίστημα τὸ χάνουν οἱ δύστυχοι πού ξυπνοῦν ἀργὰ και γι' αὐτὸ ἡ Δέλια τοὺς κλαίει. Ἀλλὰ πόσο περισσότερο θὰ τοὺς λυπόταν, ἀν μάθαινε και κάτι ἄλλο, πού αὐτὴ βέβαια, στὴν ἡλικία της, δὲν τὸ ξέρει ἀκόμα: Οἱ ἀνθρώποι αὐτοὶ εἶναι πὰ ἀνεπίδεκτοι. Ὅχι μόνον δὲν τοὺς τὸνῶνε ἡ ἀνατολή, παρ' ἀπεναντίας τοὺς ἐξασθενεῖ, τοὺς ἐμυθεῖ. Τὸ ξέρω κι' ἀπὸ τὸν ἑαυτὸ μου. Ὅσες φορές ἔτυχε, ἀριὰ και ποῦ, νὰ ξυπνήσω

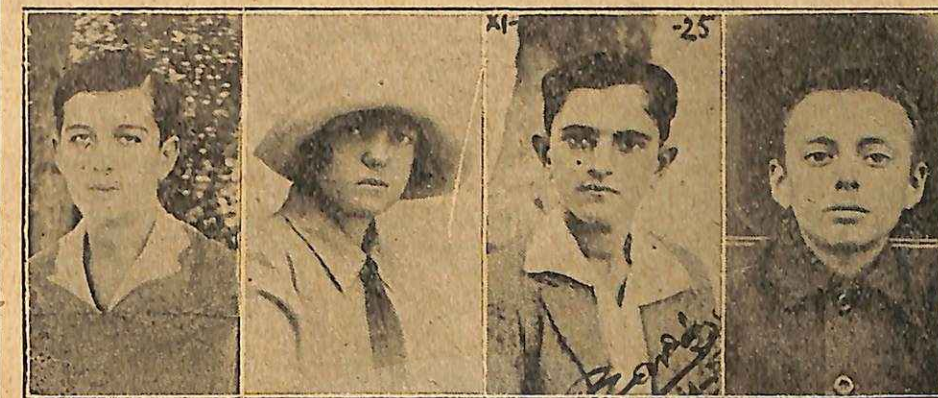
νωρίς, νὰ ἰδῶ τὸ χάραμα και τὴν ἀνατολὴ τοῦ ἡλίου, ἤμουν ἄκεφος, ἀδιάθετος, ὅλη τὴν ἡμέρα! Θαύμασα βέβαια τὸ θέαμα, ἀλλὰ δὲν εἶχα πὰ ὄρεξη γιὰ τίποτα. Μιὰ θλίψη ἀνεξήγητη εἶχε μπῆ στὴν ψυχὴ μου. Καὶ γιὰ νὰ συνέλθω, ἔπρεπε νὰ ξανακοιμηθῶ και νὰ ξαναξυπνήσω τὰ πόγεμα, ἢ νὰ βραδυάσω και νὰ νάψω τὴ λάμπα!

Αὐτὸ παθαίνουν οἱ περισσότεροι ξενύχτιδες, κι' ὅταν ἀκόμα δὲν χάνουν τὸν ὕπνο τους, παρὰ πλαγιάζουν νωρίς, ὅταν πρόκειται νὰ ξυπνήσουν τὸ χάραμα γιὰ δουλειά, γιὰ ταξίδι, γιὰ ἐκδρομὴ. Ὅς ἐκεῖ τοὺς καταντᾷ ἡ πολυχρόνια συνήθεια: νὰ τοὺς κάνῃ κακὸ τὸ θαυμάσιο θέαμα πού ἀναζωο-

του βρέθηκε τὸ πετρέλαιο, τὸ γκάζι, ἡ ἀσετιλίνα, τὸ ἡλεκτρικὸ και καθέξῃς, ἡ ὥρα τοῦ ὕπνου ἀργοῦσε και πολλὰ πράγματα, γιὰ καλύτερο, γινόνταν νύχτα.

Γιατὶ νὰ πούμε τὴν ἀλήθεια, ἔχει και τὰ καλὰ τῆς ἡ τεχνητὴ μέρα. Καὶ πρῶτα-πρῶτα τὴν ἡσυχίαν πού θέλει ἡ ἐργασία ἢ διανοητικὴ. Ἐπειτα χοροί, θεατρικὲς παραστάσεις, γιορτές, συμπόσια, πόσο πὶδ ὁμορφα εἶναι τὴ νύχτα με τὴ φωτοχυσία! Γι' αὐτὸ κι' ἐκεῖνοι πού ἐργαζόνταν κι' ἐκεῖνοι πού διασκέδζαν, ἀγρυπνοῦσαν τὸ ἴδιον. Ἐπειτα ἦταν κι' ἡ ἀνάγκη, ἡ βιοπάλη. Οἱ ἀνθρώποι δὲν ἐδρiscαν πὰ ἀρκετὲς τις ὥρες τῆς ἡμέρας γιὰ τὴν ὁποιαδήποτε

ΕΙΚΟΝΕΣ ΒΡΑΒΕΥΘΕΝΤΩΝ ΕΙΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

1) ΑΛΕΞ. Σ. ΒΕΛΙΝΟΓΛΟΥ (Σιάνη) ἐν Ἀθήναις. Ἀ' Βραβεῖον 209ου Δ. Λύσεων. — 2) ΝΕΑΛΗ Κ. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΥ (Παναγοῦ Παρόν) ἐν Ἀθήναις. Ἀ' Βραβεῖον 211ου Δ. Πνευματικῶν Ἀσκήσεων. — 3) ΡΩΜΥΛΟΣ Α. ΔΑΝΘΕΟΠΟΥΛΟΣ ἐκ Κων/πόλεως. Ἀ' Βραβεῖον εἰς τὸν 212ον Δ. Λύσεων με τὸ ψ. Φασουλῆς και Β' Βραβεῖον εἰς τὸ ἀνηρωφίσμα τοῦ 1925 με τὸ ψ. Ἐννοσι τοῦ Ἑλληνομοῦ. — 4) ΚΛΕΑΝΘΗΣ Χ. ΚΟΥΜΑΡΙΑΝΟΣ (Γαλατίας) ἐν Μυτιλήνῃ. Ἀ' Βραβεῖον 211ου Δ. Πν. Ἀσκήσεων.

γονεῖ ὅλη τὴ κτίση, ὅλα τὰ ἔμψυχα, ὅλα τὰ πλάσματα τοῦ Θεοῦ, ἐκτὸς ἀπ' αὐτοὺς τοὺς δυστυχισμένους ἀνθρώπους! Εἶναι βέβαια κι' αὐτὸ μιὰ συνέπεια τῆς πολιτισμένης ζωῆς. Χωρὶς νὰ τὸ θέλῃ, χωρὶς νὰ τὸ καταλάβῃ, ὁ ἀνθρωπος τῶν πόλεων ἔφτασε σὲ μιὰ ὑπερβολή, κακὴ και βλαβερὴ ὅπως ὄλες. Ὅσο ἐπινούσαν καλύτερα τεχνητὰ φῶτα, δυνατότερα και σταθερότερα ὅσο τελειοποιῶσαν τὰ ἀρχέγονα μέσα τοῦ φωτισμοῦ ὅσο γινόταν περισσότερη ἐκκολα και φήνησι σ' αὐτὰ, τοῦ ἄρεσε τοῦ ἀνθρώπου νὰ παρατείνῃ ὁλοένα τὴ βραδυὴν ἐργασία ἢ τὴ βραδυὴν διασκέδαση. Ἔτσι σιγά-σιγά ἔφτασε και νὰ ξημερώνεται. Φυσικὰ, τὸν παλὸ καιρὸ, ὅταν ἡ τεχνητὴ μέρα ἦταν τόσο δύσκολη, ὀχληρὴ ἢ ἀκριβή, — ἔνας ἀδύνατος λύχνος, μιὰ καπνισμένη λάμπα, μιὰ χορεύουσα φλόγα κεριοῦ, — δὲν ἔδλεπε κανεὶς τὴν ὥρα νὰ τελειώσῃ, εἰς εἶχε νὰ κάνῃ, νὰ σβῶσῃ τὸ μονακριβὸ φῶς του και νὰ κοιμηθῇ, ὅπως γίνετο ἀκόμα στὰ χωριά. Ἀλλ' ἀφὸ-

ἐργασία τους κι' ἐπαιρναν ὅσες μποροῦσαν κι' ἀπ' τις νυχτερινές, ἀφότου εἶχαν τὸν τρόπο: τὸ φτηνὸ, δυνατό και ξεκούραστο φῶς. Τὸ ἀποτέλεσμα, πού ἦταν ἔτσι σὰ μοιραῖο, τὸ εἶπαμε: Σήμερα, στὶς μεγάλες ἡλεκτροφωτιστές πόλεις, τὰ ἐννέα τουλάχιστο δέκατα τοῦ ἀστικοῦ πληθυσμοῦ δὲν ξέρουν τί χρῶμα ἔχει ἡ ἀνατολὴ τοῦ ἡλίου!

Σὰ διανοητικὸς ἐργάτης, συγγραφέας και δημοσιογράφος πού ζῇ στὴν τύρβη τῆς Ἀθήνας, ἀνῆκω κι' ἐγὼ σ' αὐτὴ τὴν κατηγορίαν. Ἀλλὰ πόσο ζηλεύω τὴν ἀληθινὴ πόσο μακαρίζω τοὺς ἀνθρώπους πού μποροῦν νὰ κοιμῶνται και νὰ ξυπνοῦν νωρίς, νάχουν τὴν ἡμέρα γιὰ μέρα και τὴ νύχτα γιὰ νύχτα! Σεῖς πού μπαίνετε τώρα στὴ ζωὴ, σεῖς πού δὲν θὰ πῆρατε ἀκόμη τὴν κακὴ συνήθειαν νὰ ξαγρυπνᾶτε, προσέξτε, φυλαχθῆτε, κάμετε ὅπως μπορείτε νὰ μὴ τὴν ἀποκτήσετε ποτέ. Θὰ εἰστε πολὺ πὶδ εὐτυχισμένοι!

Σὰς ἀσπάζομαι

ΦΑΙΔΩΝ

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΤΟ ΔΗΔΟΝΙ

[Αρεθ. Έγκρ. 8]

Όταν μες στο λαγυράδι
Η φωνή σου άντηχηρή,
Και μικρούς και μεγάλους
Καταπλήττει στη φύση.

Κι' όμως σὺ οὔτε μεγάλο
Είσαι, οὔτε ισχυρό,
Οὔτε πάλι φανταζέσαι
Σὰν κολίβρι μικρό.

Κι' όταν τύχη στὰ χέρια
Σκληροῦ κάποιου νὰ πέσης
Και σὲ μαῖρο κλουβάκι
Τις φτερούγες σου δέσης,

Πάλι τότε με γλύφα
Τὸ τραγούδι σκορπῆς:
Εἶναι ὁ θεῖνος πού πλέει
Δὲν μπορεῖς νὰ πετῆς!

Δοξασμένη Φουστανέλλα

Η ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ

[Αρεθ. Έγκρ. 9]

Χαρισμένο σὲ φίλη

Σκυμμένη στὴ μαργαρίτα πού
Ξεφυλλίζω, μ' ἄγωνία περιμένω
τὴν ἀπάντησή της:

—Μ' ἀγαπᾷ, δὲν μ' ἀγαπᾷ!...
Τὰ δόλοῦκα πέταλα, ἕνα, - ἕνα
τ' ἀφίνω νὰ πέσουν, συνεχίζοντας
τὸ ἔργο τῆς καταστροφῆς.

Ἡ ἄμοιρη μαργαρίτα λίγο λί-
γο μεταβάλλεται σ' ἔρπειο μ' ἄπ-
τὴν ὁμορφιά της τίποτε πιά
δὲν μένει.

Παραπονεμένη τώρα περιμένει
νὰ τῆς τραβῆξω καὶ τὸ τελευταῖο
πέταλο καὶ νὰ τὸ σκορπίσω με-
τάλλω μὰ γι' αὐτὸ μ' ἐκδικεῖται:
—Δὲν σ' ἀγαπᾷ! μ' ἀπαντᾷ
σκληρά.

Ἀλλοῖμονο! ἔμεινα με τὴν
σκληρὴ ἀπάντησή καὶ με τὴν κακία
μου μόνο, θαγατώνοντας τὸ φτω-
χὸ λουλούδι! Ἐμείνα με τὰ σκόρ-
πια δόλοῦκα πέταλα, πού ἐμοῖσαν
τόσο τὴν ξεφυλλισμένη μου πά-
ναγνη ἀγάπη, καὶ με τὸν τόσο πικρὸ
μοῦ δαίμονα τὸ μῦθος!

Μ' ἀπόμεινε ὁμως καὶ κάτι ἄλ-
λο! Ναί, τὸ μικρὸ τῆς κοτσάνικι,
πού με τὸ πράσινο χρώμα του
μοῦ φωνάζει:

—Μὴ ξεχνᾷς τὴν ἐλπίδα!

Μαργαμένη Νειότη

ΤΑ ΨΕΓΔΩΝΥΜΑ ΜΑΣ

[Αρεθ. Έγκρ. 7]

Ὑστερ' ἀπὸ μύριους δισταγ-
μούς καὶ ἀμφιβολίες, τάποράσεις
καὶ τάποράσεις: Ὁ φανερώσουμε
ἡ μὴ στὴν ἄλλη τὰ ψευδώνυμά
μας. Μὰ, θέ μου, τί ἀγωνία!...
Πῶς θὰ τῆς τὸ πῶ; Ὁ δὲ κρατή-
σῃ μουσικὴ, ἡ στὴν πρώτη «Διά-
πλασι» πού θὰ πῶ, θὰ ἴδω στὶς
ἀγγέλεις: Βιολέττα—..... Ὁχι! Ὁχι!
Τὸ ψευδώνυμό μου τὸ κρατῶ μου-
σικὸ, σὰν κατὰ ἔρω... Πάλι ὁμως
μὴ λέξῃ εἶναι ἄς τὴν πῶ...
Ἀλλὰ μήπως καὶ μόνο μὴ λέξῃ, μὴ
λεξούλα, δὲν εἶναι ἰσχυρὴ πολλές
φορὲς νὰ φέρῃ καταστροφή;

Αὐτὰ σκεπτόμουναι χωρίς νὰ
βρίσκω καμμιὰ διέοδο, σὰν νὰ
ἐπρόκειτο νὰ φανερώσω τὸ μυστι-
κότερο πρᾶγμα τῆς ζωῆς μου.
(Μὰ μεῖς τοῦλάχιστο δὲν τὸ θεώ-
ροῦμε ἔτσι!) Ἀλλὰ τώρα τελειώ-
σα. Τάποράσεις νὰ τῆς τὸ φανε-
ρώσω. Τὸ κάτω—κάτω θὰ ἔχω τὸ
δικό της σὰν ἄνθρωπο. Τὴν σκουν-
τῶ στὴν ὦρα τοῦ μαθήματος,—
καθόμαστε πλαῖ, καὶ καὶ γιὰ τὸ
τέλος βρίσκουμε καιρὸ νὰ ποῦμε
ὅλες τίς ψιλοκουβέντες μας. Μὰ
τώρα γεννιέται ἄλλο ζήτημα:
Ποῖα θὰ τὸ πρωτοφανερώσω.
Ἐγώ; Ὁχι! Ἐσύ, τῆς λέω. Μὰ
κι' αὐτὴ εἶναι ἀνένδοτη. Ἀκολου-
θεῖ ἕνα μικροκαυκάκι καὶ στὸ
τέλος ὑποχωρῶ ἐγώ. Καὶ με χί-
λιες προφυλάξεις, διαταγούς, σὰν
νὰ ἐπρόκειτο νὰ ἐκτομίσω καὶ
ἐγὼ δὲν ἔρω τί φοβερό: «Βιολέ-
ττα» τῆς σιγονιθίζω.—«Γα-
λάτεια» μοῦ ψιθυρίζει στὸν ἴδιο
τόνο, καὶ με τὰ ἴδια βέβαια ἀσ-
θήματα κι' αὐτὴ.

Βιολέττα

ΔΙΓΕΣ ΟΡΑΙΕΣ ΣΤΙΓΜΕΣ

[Αρεθ. Έγκρ. 10]

Θυμοῦμαι λίγες ὥραιες στιγμές
πού πέρασα σ' ἕνα ὁμορφὸ παρα-
θαλάσσιο χωριὸ τῆς ὠραίας Χίου.
Βρισκόμουναι σὲ μὴ κουφάλα
βράχου στὴν ἀκρογιαλιά τοῦ χω-
ριοῦ.

Μπροστά μου εἶχα τὴν ὁμορφὴ
γαλανὴ θάλασσα τοῦ Αἰγαίου.
Ἀπὸ πάνω ἀπὸ τὸ βράχο πού
καθόμουναι, μοῦ ἔρχονταν ἡ θεία
μυρωδία τῆς μαστίχας πού ἔσταζε
ἀπὸ τοὺς κεντημένους σκιοῦς.

Ἐβλεπα τὸν ἥλιο ν' ἀνατέλλει
ἀπ' τὸν Τσερεμὸ πού φαίνονταν μα-
κριὰ στὸ βάθος τοῦ ὁρίζοντος,
καὶ οἱ χρυσεὲς του ἀκτίνες ἐπεφταν
στὴ θάλασσα, τὴ γαλανὴ θάλασσα
καὶ τὴν ἔκαναν ἀσημένια.

Πῶς ἐκεῖ ἐπρόβλεπε ἡ σκιά τῆς
Σάμου, καὶ μπροστὰ σ' αὐτὴν τὸ
φανοφόρο νησί καὶ Βενετία, σὰ νὰ
ἐλεγε στοὺς Ἕλληνες ταξιδιώτες:
«Ἐσὲς ἐδῶ τελειώνετε ἡ πατρίδα σας»

μὴ φορὰ ἦταν πολὺ πῶς μεγάλη!...
Πᾶρα κατω, ἐκεῖ πού ἡ θάλασσα
φανιόταν πῶς σκούρα, μὴ ψα-
ρόβαρκα, γλυστρώντας ἀπάνω στὰ
νερά, ἐρχινε τὰ δίχτυα της. Ἄλλοι
ψαράδες ἐκείνη τὴ στιγμὴ ἐτοιμα-
ζόνταν νὰ ῥίξουν τὰ δικά τους.

Μικρὰ κυματάκια ἐσπάζαν στοὺς
βράχους πού βρισκόταν στὰ πόδια
μου μ' ἕνα ναυορυστικὸ φλοῖσβο...
Αὐτὲς ἦσαν οἱ λίγες ἀπ' τίς
ὥραιες στιγμὲς μου στιγμὲς...
Ἀφροεστεφανωμένη Βαρκοῦλα

ΔΕ

Η ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ

[Αρεθ. Έγκρ. 148]

Αὐτὸ παιδιὰ γυρίζον στὴν πα-
τρίδα τους, τὴ Γαλλία, ἀπὸ τὴ
Λωρραίν, ὅταν ἡ ἐπαρχία αὐτὴ,
τὸ 1870 κυριεύθηκε ἀπὸ τοὺς
Γερμανούς.

Μὲ κόπο ἀνέβηκαν ἕνα βουνό
καὶ πρῶι-πρῶι ἐφθασαν στὴν κο-

ρυφὴ του. Ἀπὸ κεῖ, τὰ δυὸ παι-
διὰ εἶδαν νὰ πλύνονται κάτω στὰ
πόδια τους οἱ γαλλικὲς πεδιάδες,
φωτισόμενες ἀπὸ τίς πρῶτες λάμ-
ψεις τῆς αὐγῆς. Νὰ ἡ ἀγαπημένη
χώρα ὅπου με τόσα βασάνια πῆγαι-
ναν!

Μὲ τὴν καρδιά συγκινημένη,
συλλογιζόνταν ὅτι ἐπιτέλους πα-
τοῦσαν τὸ γαλλικὸ χῶμα, ὅτι ἡ
εὐχὴ τοῦ πατέρα τους εἶχε ἐκπλη-
ρωθῇ. Ἀγκαλιάστηκαν τότε με
χαρὰ, φιλήθηκαν κι' ὁ Ἄνδρέας
εἶπε:

—Ἀγαπημένη μας πατρίδα,
εἴμαστε παιδῖα σου καὶ θὰ σάγα-
ποῦμε ἔτσι σ' ὅλην τὴ ζωὴ!

Ὅταν πιά βγήκε ὁ ἥλιος, κόκ-
κινίζοντας τίς κορυφὰς τῶν Βο-
σγίων, τὰ δυὸ παιδιὰ ἦσαν μα-
κριὰ ἀπὸ τὰ σύννεφα, ἐκτός κινδύ-
νου, καὶ χεροπιασμένα περπατοῦ-
σαν χαρωπὰ σ' ἕνα δρόμο γαλλικὸ
κι' ἐκανόνισαν τὸ βῆμα τους σὰ
μικροὶ νεοσύλλεκτοι.

(Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ)

Κόμης Φοίνεξ

ΑΠΟ ΤΑ ΦΑΙΔΡΑ

ΤΟ ΚΑΤΣΙΚΑΚΙ

[Αρεθ. Έγκρ. 11]

Μία φορὰ, ἕνας γέρος ἔκλεψε
ἕνα κατσικάκι ἀπὸ μὴ μάντρα καὶ
τὸ πῆγε στὸ σπίτι του. Καθὼς
καθότανε ὅμως καὶ σκεδίαζε τί
θὰ τὸ κάμῃ, βλέπει ἀπὸ τὸ πα-
ράθυρο νὰ ἔρχεται ὁ βοσκός. Δὲ
χάνει καιρὸ, παίρνει μὴ κοῦντα
βάζει μέσα τὸ κατσικάκι κι' ἄρχισε
νὰ τὸ κουνῇ. Μόλις ἤρθε ὁ βοσκός,
λέει τοῦ γέρου:

—Γέρο, μήπως εἶδες κανένα κα-
τσικάκι;

—Ἄν εἶδα, νὰ φάω ψημένο τὸ
παιδί πού κουνῶ! λέει ὁ γέρος.

Καὶ πραγματικῶς, ὅταν ἐφυγε ὁ
βοσκός, ὁ γέρος ἔφαγε τὸ κατσικά-
κι, τὸ ἐγδορε, τὸ ἔψησε καὶ τὸ
ἔφαγε.

[Δαϊκό]

Ναυτοπόλο

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ἡ Ρίκα κι' ὁ Μίμης, ξωφίλια
ἀδελφάκια, περνοῦσαν ἀπὸ τὸ
δρόμο ἕνα σκυλάκι.

—Ἐγὼ λέω νὰ τὸ βγάλουμε
ἔκτορα! λέει ἡ Ρίκα.

—Ἐγὼ λέω νὰ τὸ βγάλουμε
τίτο! λέει ὁ Μίμης.

Κι' ἡ Φιφί, πού δὲν ἀγαπᾷ τὰ
σκυλιά:

—Κι' ἐγὼ λέω νὰ τὸ βγάλου-
με... ἔξω ἀπ' τὴν πόρτα!

Μάγισσα

Ὁ μπαμπᾶς, σηκώνοντας τὸ
μικρὸ Τάκη στὰ γόνατά του:

—Θα μάγισας κι' ἐσύ, Τάκη,
ἀμὰ μεγαλώσης;

—Ναί, μπαμπά! καὶ θὰ σὲ
σηκώνω κι' ἐγὼ στὰ γόνατά μου
ὅλην τὴν ὥρα!...

Ἡράκλειος

Ἐνα ὑστερόγονο:

Ἐγράψα μου καὶ τί ὦρα εἶναι
γιὰ νὰ βάλω τὸ ρολόι μου. Μοῦ
σταμάτησε σήμερα καὶ εἶναι τὸ
μόνο πού ὑπάρχει στὸ χωριό.

Νεφέλη

Τὸ πρῶτιστον καθήκον
τοῦ καλοῦ συνδρομητοῦ εἶ-
ναι ἡ ἐγκαιρὸς ἀνατίεσις
τῆς συνδρομῆς του.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ "ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ"

Ἀθήναι, 38 ὁδὸς Εὐριπίδου
τὴν 3 Νοεμβρίου 1925

ΑΠΟ ΤΑ ΝΕΑ ΤΟΤ 1926

Ἀπ' ὅλα τὰ κινεώρημα γαλλικὰ
μυθιστορήματα γιὰ τὴ νεολαία πού
διδάσκει αὐτὸ τὸν καιρὸ, τὸ καλύ-
τερο εἶναι, — σύμφωνα κι' ὁ κ.
Στασινοπούλου πού τὸ μεταφράζει—
τὸ «ΣΙΑΒΡΕΝΙΟ ΧΕΡΙ» τοῦ
Ἰουλιου Σανδελ. Μοντέρνο
πρᾶγμα, ἀπ' αὐτὰ πού γράφουν
τώρα στὴν Εὐρώπῃ γιὰ παιδιὰ καὶ
πού τὰ παιδιὰ τῆς Εὐρώπῃς γι' αὐ-
τὰ ἐστρεφίζονται: με ὁκυματὲς
ἐφευρέσεις, με τρομερὰ συμμο-
ρίαι, με ἀφάνταστες περιπέτειες
σ' ἐξωτικούς τόπους κι' ἐξωτικά
πράγματα, — τὸ «Σιαβρένιο Χέρι»,
ἀρχινώντας ἀπὸ τὴ Μασσαλία, τὴν
πατρίδα τοῦ μικροῦ τοῦ ἥρωα, τε-
λειώνει στὴν Ἰνδοκίνα, — μ' ἀνέκα-
φρο πλοκή, με ἀγωνία γιὰ τὴ
λύση, με κακοτυχίες καὶ μ' ἐγκλη-
ματα, με γοργότητα... αὐτοκινή-
του ἡ ἀεροπλάνου ἄλλα, νὰ ποῦμε
τὴν ἀληθεία, καὶ με γνώσεις ἐπι-
στημονικῆς, με σοφία, με τέχνη,
με καλὸς ἀνθρώπους, με ἀξιολο-
γητοὺς χαρακτήρες καὶ με τὴν
ἀρετὴν στὸ τέλος ἀνταμειβόμενη.—
παδαγωγικὸ τέλος πάντων ἔργο,
πολὺ διασκεδαστικὸ βιβλίο, ἀλλὰ
καὶ διδακτικὸ, μορφωτικὸ. Ὁχι
σὰν τὰ πρῶτα πού τὸ δρόμο, τὰ
κακογραμμένα, τὰνότη, τὰνῆκα,
τὰ βλαβερά.

Τελος πάντων, καλὰ ἡ κακὰ, αὐ-
τὰ εἶναι τὰ σημερινὰ παιδαγωγικὰ
μυθιστορήματα, καὶ μοντέρνα, καὶ
θὰ φανόμουν καθυστατημένα, ὅτι
ἐποδορμική, ἂν δὲν ἐπιδόξα ἕνα
τουλάχιστο ἀπ' αὐτὰ, ὅπως δὲ κι'
ἄλλοις αὖς ἔδωσα τὸ «Δουλότ» τοῦ
Μαρόκο, τὸ «Παῖδι τῆς Μαύρης
Μάσκας», τὸν «Πέτρο Ριονοῦ»
καὶ ἄλλα. Καὶ διὰ τὰς τὸ καλὸ-
τερο: τὸ «Σιαβρένιο Χέρι» τοῦ
Σανδελ, ἔνός γνωστῶ κι' ἀγα-
πητοῦ σὰς συγγραφέα, πού ἔχει
ἀντικαταστήσει πρὸ πολλοῦ τὸν
Ἰουλιου Βέρν, τὸν παλιό...
Ναί! με ἔμεινα πού μᾶρσοῦν κα-
λύτερα τὰ παλιά; καὶ πού σὲν
κόκλω μου ὑπάρχουν ἀκόμα ἐκα-
τοντάδες, χιλιάδες ἴσως παιδιὰ, πού
προτιμοῦν τὰ ἔργα αὐτὰ τῆς με-
γάλης τέχνης καὶ δὲν δίνουν ἕνα
«Χαλρὸ Οἰκογένεια», ἕνα «Βράχο
τῶν Γλάρων», ἕνα «Μικρὸ Δόρδο»
καὶ καθέξῃ, γιὰ νὰ πάρουν ὅλους
τοὺς Βέρν καὶ τοὺς Σανδελ τοῦ
κόσμου;... Γιὰ νὰ εὐχαριστήσω
λοιπὸν κι' αὐτὰ τὰ παιδιὰ, καὶ τὸν
δαντὸ μου, διὰ τὰς, γιὰ δούτερο μου
πιστοτήρημα, ἕνα παλιὸ ἀριστοῦργη-
μα ὅπως εἶδον ἀγνωστὸ σὰς: τὸν
«ΤΖΑΚ» τοῦ Ἀλφόνσου Πωντὲ.

Εἶναι βέβαια ἔργο γιὰ μεγάλους
καὶ μετὰ φορὰ, πρὸ 80 ἐτῶν, ὁ κ.
Σανδελ πού τὸ μετέφρασε, γιὰ τὴν
ἐφημερίδα «Ἀστὺ». Ἀλλὰ ὁ ἴδιος
ὁ κ. Σανδελ πού τὸ ξαναμεταφράζει

τώρα στὴ γλῶσσα μας καὶ συγχο-
νως τὸ διασκεύαζε γιὰ παιδιὰ.
Ἐ, λοιπὸν θὰ ἴδῃτε, θὰ ἴδῃτε τί
ἐξίκελ ἐν' ἀριστοῦργημα τοῦ Ντὼν-
τὸ διασκευασμένο ἔτσι γιὰ τὴν Διά-
πλαση». Καὶ θὰ πῇτε στὸ τέλος
ἀν' ἡ διασκέδαση κι' ἡ περιέρ-
γεια τοῦ «περιπετῆδους» συγκρι-
νεται με τὴν πνευματικὴ ἀπόλαυση,
με τὴ συγκίνηση τοῦ καλλιτεχνικοῦ
καὶ τοῦ ψυχολογικοῦ.

Προσθέτω ὅτι καὶ τὰ δυὸ αὐτὰ
μυθιστορήματα τὰ ἔβγα, τὸ κα-
θένα στὸ ἑλθὸς του, θὰ τὰ δημο-
σιεύσω πλοῦστα εἰκονογραφημένα.
Τὸ πρῶτο με τίς ζωγραφικὰς ἐνδὲς
νέου—φωταῖς, — εἰκονογράφου ἀπ'
τοὺς καλυτέρους, τοῦ Μπουμπλῆ.
Τὸ δούτερο με τίς ζωγραφικὰς τοῦ
καλοῦ καὶ μεγάλου εἰκονιστοῦ Μυρ-
μετάξ. Καὶ πάλι θὰ συγκρίνεται καὶ
θὰ μοῦ πῇτε, ἂν ἔχω ἄδικο πού μοῦ
φαίνεται ὅτι, ὅπως ἔβα, κι' ἡ ζω-
γραφικὴ... προστύχει λίγο οἱς
ἡμέρας μας... Μεταῦριο, στὴν
Προκήρυξη, θὰ εἶς πῶ καὶ τὰ ἐπι-
λοπᾷ τὸν Νέων τοῦ 1926. Γιατί
δὲν εἶναι μόνο αὐτὰ.

Μὴ μικρὴ ἀδιαθεσία, τὴν τελευ-
ταία στιγμὴ, με κάνει νὰ ἀναβάλω
τ' ἀποτελέσματα τῶν Ἀσκήσεων,
πού τὰ ἐτοίμαζα γι' αὐτὸ τὸ φύλ-
λο. Γιὰ τὸν ἴδιο λόγον δὲν θάπαν-
τήσω ἐκτενέως σὰ πολλοὺς αὐτὴ
τὴν ἐβδομάδα.

Ὁ, βίβλια πού δὲ θὰ μάφινες,
Ρωβέρ, μὲτὰ μετὰ ἕνα χρόνον
πού εἶσαι συνδρομητὴς μου καὶ μὲ
λίγες κατὰ τὰς ἐπὶ ἔχοντες τόσον
καιρὸ πού δὲν ἔχουν... Ἀλλὰ καὶ
νὰ σοῦ περνοῦς τέτοια ἰδέα μὴ
στιγμὴ, καὶ τὴν ἄφινες ἕνα μάθαι-
νες ὅτι τοῦ χρόνου θὰ ἔχω Ντὼντ
καὶ Σανδελ. Τί λέει ἐκεῖ! Κι' οἱ
πῶς, πῶς μεγάλου δὲν ἐξέλασαν ἀκόμη
γιὰ ἕνα χρόνον τὴν... ἀποστασια-
τους, καὶ ὅχι μόνο, ἀλλὰ καὶ πολ-
λοὶ παρατηρήσεις ἀπὸ χρόνια, ἄμα
τὸ μάθουν θὰ ἐξαγαγροῦν.

Καὶ γιὰ νὰ μὴν εἶσαι περὶ φανη,
ἔβα, καὶ νὰ μὴν τὸ λές, ὅτι ὅλοι
πῶς ἐμαθὴν τὴν ἔγκριση τοῦ κο-
μματοῦ σου καὶ σὲ συγχαίρουν καὶ
σὰ ρωτοῦν; Μ' αὐτὴ ἴσα ἴσα εἶναι
μὴ ἀπὸ τίς μεγαλῶτερες χαρὰς καὶ
περηφάνειας τῶν παιδιῶν μου καὶ
μάλιστα ἐγὼ λυποῦμαι πού ὁ περι-
ορισμένος χρόνος δὲν μοῦ ἐπιτρέπει
νὰ εἶς τίς διὰς οὐκ ὀκτώ. Ἀλλὰ,
θὰ πῇτε, τὸ σπανιότερο καὶ τιμὸ-
τερο. Σ' εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ ὅσα
λές καὶ κάνεις γι' ἀγάπη μου.

Ἀναγνώστης ἀπὸ τὸ Βόλο, με
δυσανόγητος ὑπογραφή. ἔσπετε
στὸν κ. Σανδελ πού καίτοι μανιφέ-
στο τοῦ ἐκεῖ Συλλόγου ἡ ὁ σωτη-
ρία τοῦ Γένους» καὶ ρωτῇ τὴ γνώ-
μην τοῦ γι' αὐτὰ πού λέει γιὰ τὴ
γλῶσσα. Ἐ, μόνο σ' αὐτὰ τὰ γλωσσικὰ
ἔχει ἄδικο. Γιατί μήπως δὲν εἶναι
ἑλληνικὴ γλῶσσα καὶ ἡ δημοτικὴ;
Καὶ μήπως κι' αὐτὴ, σὰν ὄργανο
ἐκφράσεως καὶ συνεννοήσεως, δὲν
ἐξυπηρετᾷ καλὰ, — καὶ ἴσως καλύ-
τερα ἀπὸ τὴν ἑλλην., τὴν ἀκατά-
λυτην στὸ λαὸ καὶ στὸ παιδί.—
Πατρίδα, Ὁρθογραφία, Οἰκογένεια.
Ἀρετὴ, Ἡθικὴ, ὅλα τὰ ἰδανικά
πού ἐσώσαν καὶ θὰ σώσουν τὸ Γέ-
νος; Γιὰ τὴ σωτηρία αὐτὴ, βλέ-
ψεις, τὸ ζήτημα δὲν εἶναι ποῖα
γλῶσσα νὰ ἔχουμε, ἀλλὰ, σ' αὐτὴ

πού ἔχουμε, νὰ γράφουμε πράγματα
ἠθικά καὶ ὠφέλιμα.

Ὁραῖας Ἐπιστολὰς μοῦ ε-
στειλαν αὐτὴν τὴν ἐβδομάδα καὶ
οἱ ἐξῆς: Κώστας Ζερβόπουλος, Ἡ-
ρωϊκὴ Φέσσα, Νεφέλη, Ἀλκυ-
σιος, Τάνια, Γ. Σ. Δρακόπου-
λος, Σοφία. Ἀντὸς τῆς Σελί-
δας, Ἰον. Κάλκας, Μίνα Χρόνη.
Ἑλληνικὴ Ἀναγέννησις, Διέ-
φαλος Χρυσάετος, Φουστανέλλα
τοῦ 21, Θαλασσογέννητη καὶ
Μάγισσα.

Ἐξέτασα τίς παραγγέλεις των
καὶ τοὺς εὐχαριστῶ ὅλους γιὰ τὰ
καλὰ των λόγια, ἐσπερήματα,
συμπληρώματα κτλ. Σ' ἐρωτῶ καὶ
καὶ ἀπορίες μερικῶν, θάπαντῃσω
στὸ ἐρχόμενο ὅσο τὸ ἐπιτρέπει ὁ
χρόνος.

Ἐκτός ἀπὸ ἐκείνων πού ἀναφέ-
ρονται στὴ σημερινὴ Ἀλληλογρα-
φία, — σὰς Ὁραῖας Ἐπιστολὰς καὶ
στοὺς Ἀσπασμούς, — ἔλαβα κοινὰ
γιὰ τὴ Σ. Σ. καὶ τὸν ἐξῆς:
Ἑλληνικὸν Ἰδιώτη, Φωτῖας,
Χιονοῦ, Βασιλίσσας στὰ Κόμα-
τα, Σολῆς, Αἰακοῦ καὶ Βάλτε-
ροῦ Τρομεροῦ. — Ἀς περιμένουν.
θὰ διαβαστοῦν καὶ θὰ κριθοῦν με
τὴ σειρά των.

ΔΙΑ ΤΗΝ Σ. Σ.

Ἀπορρίπτονται: «Ὁ ναῦ
τῆς καὶ ὁ «εὐργὸς» μετὰ φωνῆς
τῆς Ἀθηναῖδος. Καλὴ, ἀλλὰ τὸ
ἀνέκδοτο πασίγνωστο. Τόχουν ὅλα
τὰ παλιά Ἀναγνωστικά. — Ὁλιερὴ
βραδὴ τῆς Πηνελόπης Σιλαβιάς.
Ἐστειλε δυὸ, ἐνθ' ἐξήγησε ἕνα.
Κι' αὐτὸ δὲν ἦταν τὸ καλὸτερο. —
«Τὸ κρυφὸ σκολιὸ» τῆς Ἀργε-
μπελ. Εἶναι ἐμπνευσμένο ἀπὸ γνω-
στὴ εἰκόνα Ἑλληνικῆς ζωγραφικῆς
ἀλλὰ ἡ περιγραφή τῆς Ἀργεμπε-
λς δὲν εἶναι ἀξία πού θέματος.
Τὸ κρυφὸ σκολιὸ τῆς Τουρκοκρα-
τίας, ὅπου τὰ παιδιὰ τῶν πατέρων
μας μάθαιναν λιγότερη γραμμα-
τικὴ καὶ περισσότερη ἑλληνικὴ ἱστο-
ρία καὶ φιλοπατρία, ἔσπετε νὰ
παρασταθῇ λογοτεχνικὰ με τίς
γραμμὰς καὶ τὰ χρώματα πού με-
ταχειρίσθηκα στὴν εἰκόνα του κι' ὁ
ζωγράφος. Ἡ Ἀργεμπελ δὲν
εἶχε στὴ διάθεσιν τῆς παρὰ μὴ
συγκίνηση, ἕνα ἐνδοσυρισμὸ. Δὲν
ἦταν ἀρκετὰ γιὰ τὸ θέμα. — Ἀχ,
παῖδι μου! πῶς Ρωμανοῦ. Τὰ
ἴδια κι' αὐτό: κατώτερη τοῦ θέμα-
τος ἡ ἐκτέλεση. Δὲν εἶς εἶπα νὰ
μὴν παίρνεις τέτοια θέματα πού
ἀπαιτοῦν μεγάλους πᾶς, γυμνασ-
μούς λογοτέχνης; Κοιτάξτε τοὺς
καλυτέρους τῆς Σελίδος μας. Κι' αὐ-
τοὶ ἀκόμα τὰ ποιεῖν. — Ἡ Μα-
ριγούλα τοῦ Ἀθμασίου. Πολὺ
μεγάλο, ἀτέλειωτο! Καὶ με τὸς
φιλὰ γραμματικὰς, κορυφαίας
τόσο ἀπ' τίς πρῶτες σελίδας, πού
εἶπα κι' ἐπῆσα νὰ τὸ τελειώσω.

Στείγγλαν (προηγούμενη δὲν ἔλαβα) **Ἐρρίκλιον** (Π. Πνεύματα ναί! Ἀσκήσεις ὅμως μόνο κατὰ τὰς δροσὺς τοῦ προκηρυχθέντος Διαγωνισμού μὴ ποιεῖς νὰ στείλλῃς) **Μελαψὸ Σκαλιωτάκι** (ἔλαβα, εὐχαριστῶ βραβεῖον ἔστειλα) **Παλλὰδα Ἀθηνῶν** (εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὸ ἐξοπαθῆμα) **Νικόλαον Δρόσον** (ἔλαβα εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ ὅσα γράφεις) **Δροσερὸ Δουλοῦδι** (αὐτὸ σοὺ ἐνέκριναι καὶ χαίρω πολὺ) **Δρυγρὸ Δ.** **Τσουβαλαδάκη** (ἐθικός κόπος! οἱ λύσεις γράφονται σὲ λυσόχαρτο τί λέει δ' Ὁδηγός;) **Αἰματοβαμμένην Δόξαν** (θὰ τοῦ τὸ πῶς εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὴν ἐνέργειαν) **Γελασίαν** (ἔστειλα 10 τετρ.) **Ζακέτ** (ἔστειλα) **Γέρω-Δήμον**, **Σύλλον Ἀπελάντην**, **Τηλ.** **Ἰωαννίδην** κτλ. κτλ.

Εἰς ὅδας ἐπιστολὰς ἔλαβα μετὰ τὴν 2αν Νομβρίου, θάπαντήσω σὲ ἀρχόμενον.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

[ΣΥΝΕΧΕΙΑ τοῦ 222ου Διαγωνισμοῦ. Δι' ἡμέρας δεκταὶ μέχρι 7 Ἰανουαρίου]

723. Δεξιόγραφος

Δέντρο καρπερὸ ἀν' ἐνώσης
Μ' ὅτι δῆποτε πού ξη,
Στὴ στιγμή θὰ φανερώσῃ;
Πόλλ' ἀρχαία ἑλληνική.
Βασ. Δημ. Παπακωνσταντοπούλου

724. Συλλαβογράφος

Φωνήεν πού δασύεται
Μὲ ῥῶγα μόνῃ ἐνώνω
Κι' ἕνα ζῶακι γίνεται
Ποῦ τὸ κατατροπώνω.
Ἑλληνικὸν Ἰδεῶδες

725. Στοιχειόγραφος

Ὀλάκερο, εἶμαι μέρος
Ἀπ' ὅπλο ἀρχαῖο.
Μὰ καὶ χωρὶς κεφάλι
Μέρος θὰ εἶμαι πάλι...
Ἵγρὸ καὶ νοσηρὸ.
Χανουμάκι

726. Μεταγραμματισμός

Ὄνομα χαϊδευτικό,
Γυναικεῖο, πολὺ κοινόν.
Πόρε ὅποιαν πού νὰ τὸ χῃ,
Ἀλλάξ' ἐπὶ τὸ κεφάλι
Καὶ τὴν κάνει μέγα Κράτος
Στὴν Ἀσία τὴ μεγάλη.
Δαμῆρος Ἡλίας

727. Μωσαϊκόν

Ροδανὸς καὶ Πηνειός,
Ἄρνος, Βόλγας, Ἀλφειός,
Ἀπὸ ἕνα τῶν δανεῖζον
Κι' ἄλλον ἕνα σχηματίζουν.
Γαλαξίας

728. Ψαροκόκκαλον

* * * * *
* * * * *
* * * * *
* * * * *
* * * * *

Νάντικατασταθῶν οἱ ἀστερίσκοι διὰ γραμματικῶν ὥστε νάναγινώσκονται κατὰ σειράν: Μέρος τοῦ ἀνθους, φυτὸν ἐξωτικόν, εἶδος στέμματος, ἐξάρτυμα ἀμάξης, Τιτανίς, ὄρυκτον, πηλὸν ἀπακτικόν, ἐξάρτυμα ἀμάξης.
Σάνθιπος

729. Ἐπιγραφή

ΠΡΑ
ΟΑΓΟΚ
ΤΡΑΙΑ
ΕΑΠΛΛ

Ζητεῖται ἡ ἀνάγνωσις.

Ἀσπὴν Καμῆλα

730. Ποικίλη Ἀκροστιχίς

Τὸ πρῶτον γράμμα τῆς πρώτης τῶν κάτωθι ζητούμενων λέξεων, τὸ δεύτερον τῆς δευτέρας, τὸ τρίτον τῆς τρίτης καὶ οὕτω καθέξῃς, ἀποτελοῦν μεγάλην πόλιν τῆς Ἰταλίας:

1, Πόλις τῆς Γαλλίας 2, Σιδηροοργικὸν καὶ ξυλοοργικὸν ἐργαλεῖον 3, Χρήσιμον ἐντομὸν 4, Νῆσος τοῦ Σαρωνικοῦ 5, Ἀλλήγειτονικὴ νῆσος 6, Ποταμὸς τῆς Γαλλίας 7, Σπλάγγχον.

Φαίδων Α. Ἀλεξανδρινός

731. Ἑλλητισοῦφωνον

αε-ο-αο-αι-ι-ο-ο-ιο

Πονεμένη Ψυχή

732. Γρίφος

Ὄνου Σιὰ t T Ἐπὶ
Ὄνους χρυσότοκος t T Σπάθη
Λύκος καὶ Ἀλώπηξ Ἀκόντιον
Σμύρνη

Διὰ τοὺς Γαλλομαθεῖς

733. *Arithmétique en mots*
Tout ce qu'on boit — Tout ce qui frappe l'oreille = Lieu couvert d'arbres + (La petite île — voyelle =) On le tire au sort.
Total: Poète Français classique.

Τριανταφυλλένια

734. Epigraphe

PEQUILASSME
IRUOEMSAOS
ERIRNAEPUS

Ἐλεύθερο Ποντί

ΔΥΣΕΙΣ

τῶν Πνευμ. Ἀσκήσ. τοῦ φύλλ. 34

513. Μυσία (μῦς, ἱα.) — 514. Κούβα - κλούβα. — 515. Πάργα-Πράγα. — 516. Ἡ δίχη.
517. ΙΚΑΡΟΣ 518. ΚΩΣ

ΚΥΡΟΣ ΟΜΟΣ
ΑΡΧΗ ΣΟΛΩΝ
ΡΟΗ ΩΜΑ
ΟΣ ΝΑΙ
Σ

519. ΥΑΚΙΝΘΟΣ (Ἀθανάσιος, κύκνος, Ἰκόνιον, Νίκαια, Θάσος, Ὄσσα, Σκυθία.) — 520. ΑΝΩΦΕΛΗΣ (ἀνίατος, νά-Νος, φῆς, λόφος, ἡμερα, ἄλλος, ἀσχημία, ρυστόν.) — 521. Εὐποροῦντα μὴ ταπεινοῦσθαι. — 522. Ὁ Ὀμηρος ἦτο ποιητὴς ἐπικός (ὁ ὁμοί Ρῶσσοι, τὸ ποιεῖ τίς, ἐπὶ Κῶς.) — 523. Chateaubriand (Chateau, Briand.) — 524-528 Par M: mouche, miel, âme, comme, amie.

ΟΙ ΑΛΛΑΞΟΝΤΕΣ ΚΑΤΟΙΚΙΑΝ

συνδρομηταὶ παρακαλοῦνται νὰ δηλώνουν ἀμέσως τὴν νέαν τῶν διεύθυνσιν εἰς τὸ γραφεῖον μας, ἀποστελλόντες καὶ δραχμ. 5 διὰ τὴν ἐκτύπωσιν τῆς νέας ταβάνης. Ἄλλως δὲν εὐθυνόμεθα διὰ τὴν ἀπώλειαν τῶν φυλλαδίων τῶν.

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

Διὰ 1 ἡμέρας 10 τὸ πλὺν λέξεις μὲ ἀπλὰ στοιχεῖα δρ. 6 (τὸ ἐλάχιστον 60 ὅμως) Πέραν τῶν 10 λέξεων 60 λεπτὰ ἡ λέξις, μὲ πλάγια δὲ στοιχεῖα δρ. 70 καὶ μὲ κεφαλαία δρ. 1. Ὁ χωριστὸς στίχος δρ. 3. Ἡ προπληρωμὴ εἶναι ἀπαραίτητη.

(ΚΕ'—1264)

Παραταῖνον τὸν (ΚΕ'—1074) διαιωνισμό ἐπὶ μὴν. Προσέτι.

ΕΛΛΗΝΟΠΟΥΛΟ

(ΚΕ'—1265)

Ἀγαπημένη μου! ἸΚΕΜΠΟΥΡΓ., Φιλὰ ἀπ' τὴν Ἀθήνα. Πάντα σὲ θυμοῦμαι. Πόσο λαγπαρὸ τὴ συντροφιά σου!! Τί κάνει ἡ Μυτιλήνη; Μὲ θυμάται; καὶ ὁ Τίτικος; Χαίρεται πάντα ὁ δόλος. ΤΑΝΙΑ

(ΚΕ'—1266)

ἈΡΣΕΝ ΛΟΥΠΗΝ, βραβεῖο ἐλκώθη! ἔδωκε εὐχαριστῶ. ΠΑΛΙΑΤΟΙ, πολλὰ εὐχαριστῶ νὰ βραβεῖο. Περιμένω. Ταχὺ ἐστάλησαν. ΤΑΝΙΑ

(ΚΕ'—1267)

ΜΑΥΡΗ ΣΚΙΑ, ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΡΟΥΣΣΑΚΗ, ΠΕΤΙΔΟΝ ΚΡΙΝΟΥ, ΕΛΠΙΔΟΠΛΕΚΤΗ ΠΟΡΦΥΡΑ, Στους διαγωνισμοὺς σας ἔστειλα. ΤΑΝΙΑ

(ΚΕ'—1268)

Ἄνθ' Ἐνθάδε, ἔστειλα εἰς τὴν Δοῖ πού μοῖ ἐλεγχέ γράφει. Ἐλαβε; Σολάνζ

(ΚΕ'—1269)

Πρωτοπαίνοντας, ἀλλὰ ἄργα, σὸ σαλονάκι σας, χαίρετ' ὅλα τὰ Διαπλάσσοι. ΚΥΜΑ ΘΕΡΜΑ-Ι-ΚΟΥ

(ΚΕ'—1270)

Ἀπάχη, καλὰ εὖ λέγει ὁ Ὑμνος μὰς γιόμισες σὺντες, καὶ μὲν. ΚΥΜΑ ΘΕΡΜΑ-Ι-ΚΟΥ

(ΚΕ'—1271)

Ὅθεν, βλέπω πὺς μοι ἐθήκη; Καλὸν ὕπνον λοιπὸν Σολάνζ

(ΚΕ'—1272)

ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΜΑΥΡΗ ΣΚΙΑ, ΤΖΕΝΝΥ ΚΡΙΝΑΚΙ, ΒΙΟΑΕΤΙΝΗ ΑΣΤΡΑ-ΠΗ, ΜΕΛΙΣΣΑ, ΠΟΝΟΥ ΔΑΚΡΥ, ΕΛΛΗΝΟΠΟΥΛΟ, ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ (ὄχι διὸ φορεῖ τὸ ἴδιο ψευδώνυμο). ΚΡΙΝΕ (ναί, στοὺς λίγο ἡμετέρας ἀπαντᾷτε ταχυδρομικῶς), ΜΑΡΒΕΛ, λάβαμε τὸ ψηφοδέλτιόν σας καὶ σὰς εὐχαριστοῦμε θερμὰ.

(ΚΕ'—1273)

Ἐισερχόμενος εἰς τὸν Διαπλασιακὸν κόσμον, χαίρετ' ὅλους μὲ ἐγκάρδιον χαίρεσιν! Ἰδιαιτέρως τοὺς ἀρχηγούς τῶν «Φαρά» καὶ «Ομοσπονδίων» Ντολόρων. — ΣΥΛΛΟΓΟΣ ἈΡΤΑΞΕΡΕΩΣ

(ΚΕ'—1274)

Ἀρχηγὸ τῶν «Φαρά», κάθησε ἡσυχὰ διὰ νὰ μὴ λάβῃς γράμμα ἀπὸ τὸν πατέρα μου τὸν... Ἀρεῖον. ἈΡΤΑΞΕΡΕΩΣ

(ΚΕ'—1275)

ΣΥΛΛΟΓΟΣ Ἡ ΑΝΑΜΟΡΦΩΣΙΣ, ἱος ΜΕΓΑΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ

Ἀγαθὸν Καρτὸν. Βραβεῖα 4 ἐλεγκτικῶς, 2 Μῆνες, Συμμετοχὴ Διδραχμῶς, Ἀργέν-Λουπέν, Μαύρη Σιὰ, Μικροκόσμος, Παλιᾶτοι, Πιερότοι, Κομήτη, Διαπλάσσοι, Διαπλάσσοι, Στείλατε. Ἐπὶ τῶν διαγωνισμῶν ΕΝΕΙΡΟΠΟΛΟΣ ΨΥΧΗ

(ΚΕ'—1276)

Τάνια, σὺ γράφεις γιὰ τὴν ἀπῆλθῃς; Ἀργυρὸ Σελήνη, Θέλω, Στείλα, στέλνω μὲ χαρὰ. Ἀλυσίς

(ΚΕ'—1277)

Κυρία, ἔλαβα εὐχαριστῶ. Ἀριστοκράτισσα, δέχομαι ἀγαθὰ Δοῖ. Στείλα

(ΚΕ'—1278)

ΝΟΡΙΑ, ἐλκώθη. Ὁδεμὴν ἀπολύτως ἐπιστολὴν ἔστειλα. Γράψε μου, παρακαλῶ λεπτομερῶς τί περιεῖχε ἡ στέλν. Περιμένω. ΜΑΛΙΑΝ

(ΚΕ'—1279)

ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ ΣΤΗΣ ΠΑΠΑΡΟΥΝΕΣ, εἶμαι κατενθουσιασμένη ἀπ' τὴν γνώμη σου. ΤΑΝΙΑ

(ΚΕ'—1280)

ΠΑΙΔΙΑ, ἡ διεύθυνσις τῆς ΤΑΝΙΑΣ ἀλάττει. Στέλνεται: ΕΛΛΗΝΟΠΟΥΛΟΝ, Στενοβοχέον Κρυστάλ, Ἀμαρῶσιον (Ἀττικῆς).

(ΚΕ'—1281)

ΕΛΕΥΘΕΡΙΕ ΡΟΥΣΣΑΚΗ, γιὰ βραβεῖο εὐχαριστῶ θερμὰ. Ταχὺ ἐστάλα. ΤΑΝΙΑ

(ΚΕ'—1282)

ἸΚΕΜΠΟΥΡΓ, ἀγαπημένη μου ἀδελφούλα, πάντα σὰς θυμᾶμαι. Πότα θὰ ἐναγυρῶσθαι ἀπ' γὰ... Καὶ διὰ τὸ ἐπιθυμῶ τόσο... Στὸ σπῆτι φίλιδ. Τὸ Λορὶν εἶναι καλὰ; καὶ ὁ Τίτικος μὰς θυμᾶται; Μ' ἀτέλειωτη ἀγάπη ΤΑΝΙΑ

(ΚΕ'—1283)

Ἀλληλογράφῳ μὲ ὅλα τὰ εὐγενικὰ Διαπλάσσοι καὶ Διαπλάσσοι (λες Δοῖς) (ΚΕ'—1087). Περιμένοντες! Ἀρμόγιος Ἑλληνόποιος

(ΚΕ'—1284)

Ἀπὸ ὅλα τὰ Διαπλάσσοι περιμένω ἕνα τετραδιάκι. Δοῖς: Ἀλοισαί, Ἡροδότου 17-Α Ἀθήνας. ΑΡΙΣΜΑΡΙ

(ΚΕ'—1285)

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΜΑΣ, ἔνα ὀλίγο ἀπὸ τῶν ἀπαντήσεων, βραβεῖον ΑΡΓΥΡΑΝ ΣΕΛΗΝΗΝ. Τὸς ὀλίγοστοὺς στείλονται ὑπεροχολογιστῶν. ΡΟΔΑΝ ΑΥΓΟΛΑ ΜΙΚΡΗ ΕΠΑΡΧΙΩΤΙΣΣΑ

(ΚΕ'—1286)

Χά! χά! Ὁμοσπονδία «Σταχτιῶ Γαντιοῦ», τίς ἀνακαλυμμένους ἀνακαλύπτεις. Χά! χά! ΠΕΝΕ

(ΚΕ'—1287)

ΣΥΛΛΟΓΟΣ «ΕΥΑ», Πρῶτος πρωτόντος διαγωνισμοῦ πρὸς μελοποιεῖν τοῦ ποιήματος τοῦ Ἀλκί Φλόρια «Ο ΚΥΚΛΟΣ» (φύλ. 19ον, Σ.Σ.Σ.)

Περιμένω ἀπὸ ὅλους τοὺς μικροὺς συνθέτες καὶ συνθέτες τοῦ κέλου μας. Γιὰ τὰ βραβεῖα βασισθῆτε σὸ γούστο μας. Συμμετοχὴ μονόδρομη Προθεσμία διμήνου. Δοῖς (ΚΕ'—1129). Ἡ τῶν Διαγωνισμῶν ΓΙΟΥ-ΓΙΟΥ

(ΚΕ'—1288)

«ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΟΙ ΚΡΙΚΟΙ», Πρωτοπαίνοντας σὲ Διαπλάσσοι, χαίρετ' ὅλους ἀπαντᾷτε, ἰδιαιτέρως τὸν ἀγαπητὸν Σόλωνα «Φαρά» — Μικρὴ Ἰνδοπούλα, Ὁραία Ἰνδοπούλα, Ἀγγὴ Σουζάνα, Κόρη τῶν Ὀνειρών, Χρυσίζουσα Ἀγγούλα.

(ΚΕ'—1289)

Μαργαριτέρια, Ἡλιοστάλαξη: Τετραδιάκι σας ἀμπερὶ χαρὰ μούδωκαν... Μὰ σύστασθί σας;—ΑΘΑΜΑΣ

(ΚΕ'—1290)

Εἰς ἀνταπόδοσιν ἀποκαλύπτω τὸν Νέον Δημοκράτην εἶναι ὁ Β Μαργαρίτης. Ὁμοσπονδία «Σταχτιῶ Γαντιοῦ»

(ΚΕ'—1291)

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΝΙΡΒΑΝΑΣ (ΚΑΡΤΟΝ)

Προθεσμία διμήνου. Συμμετοχὴ διδραχμῶς. Βραβεῖα: Τηλεσκοπικόν, Μαγνὸ, Διάπλάσις 1922, Διάπλάσις 1923, Διάπλάσις 1924. Δοῖς: (ΚΕ'—639). Περιμένω ἀπ' ὅλους. ΝΙΡΒΑΝΑ

Νέος Τιμοκατάλογος

ΤΟΜΟΙ

ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

Τῆς Α' Περιόδου (1879—1893) ἀπὸ τοὺς ἐκδοθέντας 24 τόμους ὑπάρχουν ἀκόμη μόνον οἱ ἐξῆς πέντε: 7ος, 12ος, 14ος, 18ος, καὶ 19ος. Ἐκαστος, τόμος δρ. 25, ταχυδρομικῶς δὲ ἀποστελλόμενος δραχ. 26,50 διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν καὶ δραχ. 32 διὰ τὸ Ἐξωτερικόν.

Τῆς Β' Περιόδου (1894—1924) ὑπάρχουν ὅλοι οἱ ἐκδοθέντες τόμοι, 31 ἐν ὅλῳ. Ἐκαστος τόμος ἀρραφῶς, δρ. 70 καὶ ραμμένως δρ. 75. Ταχυδρομικὰ τέλη ἐκαστοῦ τόμου προσθετέα εἰς τὰς ἀνω τιμὰς: Διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν δραχ. 2 ὁ ἀρραφῶς καὶ δρ. 6,50, ὁ ραμμένος, διὰ δὲ τὸ Ἐξωτερικὸν δρ. 13,50 — εἴτε ἀρραφῶς εἴτε ραμμένος.